

Literary & cultural magazine ■ Goroob

مجله فرهنگے، ادبے، هنری

غروب

یادنامہ پیر فرزانه فرهنگ و ادب

استاد موسے هرپسے نژاد

غروب

■ مجله ای برای فرهنگ و هنر

Literary & cultural magazine

■ صاحب امتیاز و مدیر مسئول:

علی حامد ایمان

■ سردبیر:

رضا همراز

■ زیر نظر شورای نویسندگان

■ عکس روی جلد: روشن نوروزی

■ عکس پشت جلد: مقصود سامع سردرودی

■ دفتر مرکزی

تبریز- خ شریعتی شمالی (نرسیده به سه راه امین)

روبروی دبیرستان ثقه الاسلام

مجتمع کاروس

طبقه ۳- واحد ۶

کد پستی: ۳۹۱۹۶۵۱۳۳۷

تلفاکس: ۰۴۱-۳۵۵۷۰۱۶۰

۰۹۱۴ ۷۷۶ ۰۳ ۶۶

■Email

goroob.magazine@gmail.com

رضا همراز

گوږېرديب هر يثري خضر طبيعت
 تاييب اسکندر عمر جواداني
 ايشيقلیق ظلمته غالب اولارکن
 کؤچوبدور اولکه دن غم کارواني
 چکيب کؤوشنده سونبول صف قوشون تک
 چيخيب تخته گولون نو شيرواني
 اوچور فاختا قونور گولدن گول اوسته
 اؤتور بولبول سؤير هانسی هاواني
 «هریسی» طوطی شکر شکن دیر
 سؤر طوطی اولان هندوستانی
 آذربایجان منه هندوستاندير
 یاشاسین شانلی آذربایجانی .

قبرخ گون بوندان اول تانری نین اوجسوز - بوجاقسیز
 رحمتینه واصل اولان روح اولله اوغلو رحمتلی اوستاد
 حاج موسی هریسی نژاد ایله ائله ان گنج چاغلاریمدان
 تانیس ایدیلمسه ده، اونون بیر سیرا فیکیرلری ده هئچ
 راضی لاشمازدیم! اما او دئین لرین بیر چوخو ایله کامیل
 شکیلده راضی لیق وئرردیم. بو تجیب انسانین ان دیرلی
 ایش لریندن تورک، اوزل لیک له آذربایجان ادبیاتینا مارق
 گوستریب، بو باره ده ایشله مه سی ایدی. اوستاد اوزون او
 مرحله یه چاتدیرمیشدیر کی، نهنگ شاعیریمیز شیروانی
 خاقانی نین بیرسیرا آغیر قصیده لرین قارشى لاییب،
 اونون شرح حالین یازیب یادا بیر سیرا شعرلرین مهارت له
 آچیق لامیشدیر. ادبیات عالمینده اونون ان چوخ سؤدیکی
 شاعیرلردن بونلاری گوسترمک اولار: شیروانی خاقانی،
 باغدادلی فضولی، سنائی، تبریزی قطران، انوری، مولوی
 و باشقا بیر نئجه شاعیر. اوستاد هریسی ادبیات عالمینه ائله
 گنج چاغلاریندان قدم قویوموشدور. او، حتی میلیل حوکومت
 چاغیندا پارلایان شاعیرلر مجلسینده ده اشتراک اندیپ
 آشاغیدکی شعرینده طنطنه ایله اوخوموشدور :

شانلی آذربایجان

بزک لی ائيله ییب گول بوستانی

هزاره باشلایدیر داستانی

آچیب سوسن تۆکوب رخساره زولفون

عبیرآمیز اندیب باد صبانى

خمار باده وصلم کی لاله-

اولوب جام شراب ارغوانى

دومانلى داغ، چیچک لی باغ، یاشیل چول

یثره حسرت قویوبدور کهکشانی

چیخارکن گۆن، باتار اولدوز گول اوسته

اندر سیماپ داغلاردان دومانى

چاتیبدیر باش - باشا سرو و صنوبر

اولبدور باغبان گول میزبانى

خزان ضحاکى تختیدن دوشوبدور

اولوب عرعر درفش کاویانى

رحمتلی اوستاد هریسی نین آذربایجان ادبیاتیندا آدی
 قالارکی شاعیرلردن اولماسینا امینم. اونون بول- بول اثر
 لری تاسف له هله ده گون ایشیغینا چیخما امکانی تاپما بیلمه
 میشلر. سهروردی لی شیخ اشراقین «قیزیل عاغل» کیمی
 شاه اثرین آچیقلایب حتی تورکجه میزه ده چئورمیشدیر.
 سید حمزه نگاری نین دیوانین نشر حاضرلامیش، مین ایل
 لیک آذربایجان عرفانینا دایر، ناصرالدین شاه قاجار، تورک
 لرین تاریخی، فردوسی یه عاید بیر رساله، تبریز مائثرلرینه
 دایر ۳۰ حدودوندا مقاله، تیمور اوچون بیر رساله، شیروانی
 خاقانی ایچون تورکجه هابئله فارسجا ایکی رساله، فارس
 شاعیرلرین شعرلریندن تورکجه میزه ترجمه، بویوک فضولی
 نین انیس القلب قصیده سینین تورکجه میزه ترجمه سی
 و... حاج آقا هریسی نین کارنامه سینین بیر قسمی دیر.
 اونون اثرلرینه دایر یازیب دانیشماق بورادا اولاسی دئییل.
 آنجاق بونو باشقا بیر ماجالا ساخلاماق گرک. الله اولان
 وجیزه نی بیر ادبیات خادمینه بورجوموزو اوده مک نیتی ایله
 بیر هفته دن آز بیر زماندا حاضرلادیق. اولای بیلسین کی
 اونون روحنون شاد اولماسینا و قالانلارینین سؤینجینه
 سبب اولسون. انشا... تعالی

دونبلی ائلی

بئله نظره گلیرکی «دونبلی لر» اورارتولاراکی اسمی ۶۱ نیل میلاددان قاباغاکیمی آذربایجاندا سلطنت اندیدیلر و ماد شاهنشاهی هوخستره ایله منقرض اولوبدورلار منتسب بیر قبیله دیلر. بو طایفا قدیم زاماندان خوی دا و دؤروبرینده یئرلهشیب یاشامیشلار. نئجه کی شکاکلار یا شقاقی لر داش ماکی دا، کردستاندا و سرایدا ساکن اولان بیر طایفا دیرلار و شباهت لری دومبلی لره وار. هر دؤرده طایفا باشچی لاری حؤکمران اولوب نهایت صفوی لرین آخیرلاریندا نادرشاه دؤرونده آذربایجاندا قودره ته چاتیب، گئت - گنده قودره تلی چوخالمیشدیر.

• دونبلی ائلی و آذربایجان

دونبلی لرین تاریخی دوروم لاری باشقا بیر مقاله ده اؤنجه منیم طرفیمده ن یازیلیب و بوراخیمیشدی. بو یازیدا دونبلی لرین باشچیلاریندان کی آذربایجان و تبریز ده حؤکمران اولوب و آذربایجان تاریخینده روللاری اولموش و آذربایجان تاریخینده اؤزلرینه گؤره بئرتوتوب لار خلاصه اولاراق عزیز اوخوجولارا سؤز اچماق ایسته بیر م .

دونبلی لرین کؤک لری حاققیندا مختلف نظرلر و عقیده لر واردیر. خلق آرا و دیلرده اولان سؤزلره گؤره اونلار اورارتولاردان یادگار قالان بیر طایفادیرلار. اورارتو سلسله سینی بنا قویان آذربایجاندا (ارمه) ادلی بیر ارهن دیر. اورارتولار ۸۸۰ ایل میلاددان اؤنجه آذربایجاندا حؤکومه چاتمیشلار. چوخ یازیلی داشلار و تاریخی اثرلر بو سلسله نین شاهلارینین حاکی مبین نمونه اولاراق ورزیغاندا، سیغیندیل داغلاریندا اولان بیرکتیبیه اورارتولارین، بئشینجی شاهی، «ایکینجی ساردوری» عصرینه عاید اولان بیر اثر دیر. ۶۱۰ ایل میلاددان اؤنجه اکباتاندا مادلارین اوچونجو شاهی «هوخستره» ایله اورارتو سلسله سی نین عؤمرونه سون قویولدو.

«نادر میرزا» «تاریخ جغرافی دارالسلطنه تبریز» اثرینده یازیرکی (دونبلی ائلی کورد قبیله لرده ندرلرکی «موصل» اؤلکه لرینده یاشارمیشلار.) بئله نظره گلیرکی نادر میرزا بو سؤزو «محمدابن یعقوب» ون قاموس کیتابیندان گؤتورموش اولار. «کاتب چلبی» «جهان نما» ادلی کیتابیندا دونبلی لرین خوی منطقه سینده «سکلان آباد» ادلی بیر قصه ده یاشاماقلارین قئید اندیر.

«شرف خان» اینانیرکی دونبلی لرین کۆکو عیسی آدلی شام امیرینه چاتیر، ۱۰۰۵ ایل هجری قمری ده ن اؤتن زامان عثمانلی شاهی «دۆردونجو سلطان مراد»، «ارزنجان» اۆلکه سین دونبلی لره تاپشیریر هابئله ارزنجان ماحالی دونبلی لرین ایله آبادلاشیر. شرفخانانین بو نظریه سی الده اولان سندلره گۆره قوندارما و عاغیلا سیغما یان دیر.

«نادر میرزا» (سلمان سوی باشی) نی دونبلی ائلینین بیرینجی باشچی سی تانییب کی «سکمن» اۆلکه سین آبادلا ییب هابئله «جورسون» حاکمی «زال اوغلو محمد پاشا» نی اسیر ائدیپ دیر. بئله نظره کلیرکی بو آدم «سلمان سوی باشی» یوخ، آنجاق (سلمان سوی باشی دیر). سوی باشی دان سونرا «جمشید سلطان دونبلی» مرندین حاکیمی اولدوقدا، عثمانلی «جیغال اوغلو» ایله دۆیوشوب و باسیلیپ دیر.

«قوتورد»، «اوراجیغین ابقای» ماحالی، «سلیمان سرای»، «چالدریان» و «سکلان» ماحاللاری چوخ زامانلار دونبلی حاکملرینین تصروفونده اولوبدور. تاریخ یازانلار آرا سندیتی اولان «ابن اثیر» کی اؤزوده «موصل» دیاریندا یاشارمیش، یازیر: آذربایجانین گون باتان طرفینده یاشایان کردلر، انجب لرینین حاکمی، «نجم الدین ایوب» اولارلا بئله او دیاردان کۆچوب «موصل» و «دیاربکره» گلدیلر. موصل حاکمی بو یئرین انتظاماتین اونا تاپشیردی و بؤیوک مقام صاحبی اولدو. نجم الدین صلاح الدین یوسفین (صلیبی دؤیوشلرینین فاتحی و ایوبی سلسله سینین بنا قویانی) نین، آتاسی دیر. صلاح الدین ۵۸۷ هجری قمری ایلینده شامدا دونیاسین ده ییشدی.

«ابوالفدا حملة» صاحبی ده یازیر: دونبلی لر سلطان صلاح الدین ایوبی نین دویوشلرینده اونونلا چیین به چیین اولوب لار. بو روایته گۆره اولایلرکی بو ائل نجم الدین ایوبی ایله بیرلیکده اؤز دیارلاریندان کۆچوب موصل دیارینا گتتمیش لر و بئله دوشونولور دونبلی ائلی کرد ائللرینده ن بیر اییمیش. آما دونبلی حۆمک سورهنلرینین پایتختی عمومیه خوی شهری اولموش بو مناسیبته گۆره بو ائلین بیغینجانی و اوتراغی خوی هابئله اونون دۆره برینده، اولان قص بهلر و کندلرده اولموشدور.

«احمد خان دونبلی»

دونبلی ائلینین ان تانییمیشی سلمان خان سوی باشی اوغلو، ایوب خان اوغلو، مرتضی قلی خان اوغلو، شهیاز خان اوغلو، مرتضی قلی خان اوغلو احمد خان دیر. احمد خان حاقیندا بئرنده آرتیق معلومات وئرله چکدیر.

■ نجفقلی خان دونبلی تبریز حاکمی

نجفقلی خان، احمد خانین قارداشی، مرتضی قلی خان اوغلو ۱۱۷۷- قمری ایلهد کریم خان زندین فرمانیله. تبریزده بیگلر- بیگی عنوانیله حکمران اولدو. تبریزه باغلی ماحالا، ارونق انزاب، مهران رود- آلان بر اغوش- سرد صحرا- موزان خان- بدوستان- خانمرو- ورودقات- دهخوارقان- ویرجرو- ویدهر- گوهرود- سراب- هشترو- مرند- گرگر- زوز و اوجان و ابوفرمان دا قید اولونموشدور کی نجفقلی خانین حکمو اوماحالاردا دا یئریرمیش.

نادر میرزا دارالسلطنه تبریز کیتابیندا قید ائدیرکی نجفقلی خان بیگلر- بیگی ۱۱۹۴- قمر ایلینده خوی حاکمی عیسی احمد خانین راضی لیغی و حمایه سی ایله تبریزین دۆوره سینه مؤحکم و گنیش بیر حصار چکدی. تبریزین شهری و دۆوره باغ- باغات- لاری- دا بو حصارین ایچینده یئرلشمیشدی. بو حصارین سکگیز دروازاسی وارایدی.

۱- خیوان قاپی سی- ۲- باغمیشه قاپی سی ۳- سیرخاب قاپی سی ۴- دهوچی قاپی سی ۵- استانبول قاپی سی. ۶- گجیل قاپیسی ۷- نوبار قاپیسی ۸- مهاد مهین قاپیسی آدلانمیشدیلار. هر قاپی نین ایکی مینارهی رنگلی کاشی لارلا بزه نمیش، دروازانین اوستونه بویوک مرمردشی قویولوب و اولانلارین اؤزه رینه یازی لار قازیلیمیشدی. بو گونکوگون اوسکگیز قاپی دان باشقا تاریخی اثرلر کیمی تبریزه تکجه بیر باش قاخینجی قالیپ دیر.

باغمیشه قاپی سیندا نجه اولوب کی ایکی تاغلی بویوک بیر ده میر قاپی نین بیر تاغی پاسلانمیش
خالدا تبریز اهالی سی نه بوغما چیخاریر.

نجفقلی - خان ری دروازا سینین چیخاریندا دا بیر بویوک و گۆزل باغ اکدیرمیشدی اونوندا آدی «بکلم»
باغینا مشهور اولموشدو.

کریم خان زند ۱۱۸۰- نجی قمری ایلده یئنی دن بو عنوانا فرمان صادر ائدیر:
عالیجه، رفیع جایگاه، حشمت و جلالت و شهامت دستگاه، شوکت و اقبال و دولت پناه زبده الخوانین
الکرام و امیر الامراء الفطام. نجفقلی خان بیگیلر بیگی دارالسلطنه تبریز... نجفقلی خان تام اقتدارلا،
مختاریت شکلینده تبریزده و اونا باغلی اولان ماحاللارا ۴۴- ایل حکومت ائدیر. اونون جماعتله
گنجینمه سی تاریخلرده قئید اولموشدور.

۱۱۹۲- اینجی ایلده حیاتا گۆز بوموب، نجف شهرینده تورپاغا تاپشیریلیر.
نجفقلی خاندان سونرا اوغلو خدادادخان تبریزده بیگیلر بیگیلی اولموشدور.

■ احمد خان دونبلی

احمدخانین اؤنجه کیم اولوغو قید اولونوبدور. اونون پایتختی خوی شهری اولموش مرند، سلماس
هابئله قاراداغا حاکیم ایمیش. تبریز حاکیمی، کرد اویماقلاری هامیسی اونون فرمانیندا اولوبلار.
نادر میرزا یازیر: احمد خان ۱۱۹۹- دا قیرخ مین قوشونلا تبریزه گلیب. نادر میرزا، حاج میرزا یوسف
مجتهدده نقل ائدیب کی بئله بیر آغیر قوشون کتلیکده تبریزده بیر نفرین ده بیرنی قانامادی و
هئج کیمه زیان یئتیشمه دی.

احمد خان گنبد مطهر عسکرین علیهما السلامین و معروف سردابین و مسجدرین ۱۲۰۰- ه ق ده
سامره ده بنا قویدو. ۱۲۰۶-دا اوغلو حسینقلی خان اونلاری تکمیل ائله دی. احمدخان خویدا دا بیر
بویوک. گۆزل اورهک اوخشیایان بیر باغ سالدیرمیشدی.

احمدخان اوقدر قدرت صاحبی اولموشدو کی کریم خانین اوره ییی بو قدرتون اوشوندو شهباز خانین
اوغلانلاری دئمک احمد خانین قارداشی اوغلانلاری کریم خانین شیرازدا یاخین آدام لاری
اولموشدولار. اونلاری اویره دیب احمد خانین آرادان گۆتورولمه سی مقصدی ایله خویا گؤندردی. احمد
خان قارداشی اوغلانلارین یاخسی قارشیلادی اونلارا محبت و حورمت گؤستردی.

اونلار احمدخانین اؤلومونه بول آراییردیلار. بیر گئجه احمد خانی قوناق چاغیردیلار احمد خان هابئله
اوچ اوغلو کلب علی خان - حسینقلی خان و جعفر خان اونلارین ائوینده قوناقلاری اولدولار. احمد خان
عمارتین ایوانیندا ایلشمیشدی. بیر اوشاق اونون قوجاغیندا اوتوروب اونا دئدی: سیزی اؤلدوره جکلر.
احمد خان خطری دویوب اؤزونو جلد ایواندان آتیب قاچماغا باشلادی. آز قالیردی دروازادان چیخا.
دوشمانین بیر گولله سی آرخادان سوکوب. سینه سیندن چیخدی. احمدخان در حال یئره سریلدی.

شهباز خانین اوغلانلاری در حال احمد خانین بویوک اوغلو کلب علی خانی دا اولدوردولر. حسینقلی
خان اونلارین الینده ایسه اولدو جعفر قلی خان چوخ چتینلیکله اؤزونو آرادان چیخارا بیلدی. او اؤزونو
کرد عشاری طایفالارینا یئتیریب، قوشون سهمانالایب بیرمی گون چکمه دی قایدیب خوی شهرین
محاصره یه سالدی.

خوی اهلی ده احمد خانا وفالی قالدیقارینا گۆره ایچریده قیام ائله دیلر. احمد خانین قاتل لرینین بیر
یولوق خویدا کۆکون کسدیلر. جعفر قلی خان، قارداشی حسینقلی خانی حبس دن قورتاریب ۱۲۰۰-
نجی ایلده حسینقلی خان آتاسی نین یئرینده ایله شیب حکمران اولدو.

■ خداداد خان دونبلی

نجفقلی خاندان سونرا اوغلو خدادادخان تبریزده بیگیلر- بیگی اولدو. سرابین حاکیمی صادق خان

شقایق خدادادخان ایله مخالفت باشلادی. خدادادخان سرابا قوشون چکدی. نادر میرزا یازیر: تبریز قوشونو سرابا یاخینلاشاندا صادق خان قاچماق فکرینه دوشدو اما منجمی دئدی کی یاری گون دۆزه بیلیمس زفر سنینه اولاجاقدیر. صادق خان دایاندی آز کئچمه دی خداداد خانین باشین صادق خانین قاباغیندا یئر. قویولار. ۱۲۰۵- ده تبریز قوشونو دالی اوتوردو صادق خان قدرته چاتدی.

■ جعفر قلی خان دونبلی تبریزین اقتدارلی حاکیمی

ساراب دا باش وترهن حادثه خوی دا حسینقلی خانین قولاغینا چاتدی. او سرابا قوشون چکیب. صادق خان شقایق قاچدیقدان سونرا سرابی تصرف ائله دی سارابی اؤز مخالیفلریندن تمیزله یب ایشلری سهمانلاب تبریزه دؤندو. قارداشی جعفر قلی خان تبریزه بئیگلر بئیگی اندیب خویا قایتندی. جعفر قلی خان چوخ اقتدارلا تبریز حاکیمتین اله الیب و تبریزه ابدالیق لار، ایجاد ائله مه یه باشلادی. تبریزین جومه مسجدی کی زلزله ده آرادان گئتمیشدی، جعفر قلی خان دستوری ایله یعنی دن تیکیلدی. او ۱۲۰۸- ده صاحب الامر مجیدین بنا قویدو کی هله ده دورور. تبریزین قیزیلی مجیدی نین ده بناسین جعفر قلی خان دونبلی قویموشدور. جعفر قلی خان تبریزه کن صادق خان شقایق گیزیلی جه سارابا گیرمیشدی. او گیزیلی اللره تبریزی لری جعفر قلی خان علییه نه تحریک ائدیردی. بو تحریکات اثرینده گونلرین بیر گونی تبریز جماعتیندان بیر عده لی بیر یئره توپلاشیب اللرینه بل- کولوک گؤتوروب حکومت اونونه ساری یونه لیدلر. جماعات «ایسته میریک- ایسته میریک» دیه- دیبه جعفر قلی خانین حکومت اونونه یاخینلاشدیلار. جعفر قلی خانین تفنگ چی لری اونلارا آتش آچیب بیر نچه سی نی ایقادن سالاندان سونرا همن جماعات ایشی بئله گؤروب سؤزلرین بئله ده بشدیلر. «گلمیشیک گؤروشمه یه اوز آقامیزدیر» بئیگلر- بئیگی بو احوالاتی گؤرنده گولودو و او جماعاتی باغیشلادی. سونرا سرابا قوشون چکیب یئنه ده صادق خانی دیدرگین سالدی. صادق خان اردیبله قاچمیشدی. جعفر قلی خان قورد اورهک لی بیر سردارایدی. قیلینجی نین بیر باتمان آغیرلیغی اولدوغونا گؤره باتمان قیلینج آدلانمیشدی. ۱۲۱۳- ده نایب السلطنه عباس میرزا تبریزه ولیعهد عنوانی ایله حکومته باشلادی. جعفر قلی خان عباس میرزا باباش ایمه دی عباس میرزا خویا قوشون چکیب اونوسیندیراندان سونرا محمود خان دونبلی نی خویدا بئیگلر- بئیگی ائله دی.

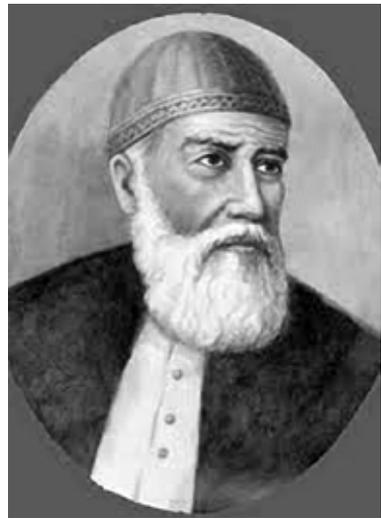
پیرقلی خان قاجار جعفر قلی خانی ایزله یرکن او آرازی کئچدی اؤزونو شیروانا یئتیردی. ائله اورداساکن اولوب ۱۲۲۹- دا دا حیاتی سوناچاتدی. عباس میرزا دورونده نجفقلی خان دونبلی نین توره- مه لری مقام صاحبی اولوب هابئله یاخشی یاشایشلاری اولوب آنجاق اونلاری بیر- بیر آدچمک بو مقاله نی اوزالذب و اوخوجولارین حوصله سیزلینه سبب اولاجاقدیر.

۲۲۴- قمریده متوکل دؤرونده زلزله تبریزی ویران قویموشدو. بو زلزله دن آغیرزلزله ۴۳۴- قمریده امیر وهسودان بن سملان آذربایجان حاکیمی اولان زمان کی تبریز اونون پایتختی ایدی. تبریزی ائله داغتمیشدی کی قیرخ مین نفر سال آلتدا قالیب جانلارین الدن وئرمیشدیلر. ۱۰۶۲- ده یئنه بیر آغیرزلزله تبریزی اله میشدی.

اممابو اوچ زلزله دن داها آغیرزلزله ۱۱۹۴- ده نجفقلی خان دونبلی تبریزه حاکیم اولان زامان باش وئریب و بو شه ری آلت- اوست ائله میشدی.

ریاض الجنه کیتابیندا کی میرزا عبدالله طوجی حسینقلی خان دونبلی آدینا یازمیشدیر یازیر: ۱۱۹۴- قمریده زلزله تبریزه صاف یئر قویمادی. هله بو ویرانلیق لاردان سونرا هر گنجه- گوندوز یئر قیرخ کره دن آرتیق تیتیره بیردی- بو تیتیره ییش لرین ایکی ایل دوامی اولدو.

اعرف العارفين و الواصلين مولانا فضولى نين انيس القلب قصيدهسى نين آذربايجان تور كجه سينه چئوريلمه سى

دهنيز اولساندا بيلمك لرده، اقراراتكى بيلميرسن
بيلن بير شخص مغرور اولسانداناندا، ناداندير
گورونسه زهد، زاهدده، ريا، اوزدوندهرين اوندان
ثمرهر علمه اولساكير، ارجح حفظه، نسيان دير
رضاي حقه خاطر مسجيدى آبادلامير زاهد
اوزون گوسترمگ ايستير، ايستگى تزيين ايوان دير
چؤورور سؤيلمه اهل ريانين بارماغى تسبيح
سايارى، آماغا دنيانى الده نقد ايماندير
چاخيرلاگر اولا پيمانهسى رندين دولى دايم
اوشبخدهن ياخشى ديركى نانريسينا سست پيماندير
اينانما فضلدهن جاهل ووراندادم، دئمه فورا
تايبيدير حكمته يول واقف اسرار پنهاندير
دئيبيل بيلماق گوزونده سزى ايشلر انسانا گيزلين
حكيم و عاقله آيدين حجاب آلتيندا كتماندير
خيال ائتمهكى اهل دل ايچوندور هنديده آيدين
بئله سانماكى اونلارى بيلن اخبار يوناندير
فلاطونون هامى بيلديكلرين سانماكى حكمتدير
بيليك، بيلمه، هامى بيلگى لرى، معلوم لقماندير
ياريب دربانى موسانين عصاصى كيمنه بيليسين كى
ندهن؟ سوندورمى ين فرعونه گورسمنكده طغياندير
اوگون كى چارميخا، (مؤمن) چكيدلى، (اسيا)، ساحرلر
دوشونموردى نتيجه فرعوناً آخرده افغاندير
تاپا فطرتده صورت هر شئيكيبل سه، سعد، يا منحوس
اونا تعبيردهن عاجز اولان تاثير دؤوراندير

سؤزون اسرارى كؤنلوم حوققا سيندا در غلطاندير
فضاسى، بيلمه گين درياسى، حقين فيضى نيساندير
نهلؤلؤلر، اولوتانرى؛ ترويو مشاق، كى اونلاردان
بويون، قولاق بزه كلى ائيلى ين ابكار عرقاندير
دليلين بو درجه اودربايه سارى سانكى بولى واردير
كى، هرساعت گوزوم گوزور توقف سؤز، در افشاندير
سبب بوديدلى كى دل اهلى انسانه دئيبير انسان
دانيشمير چونكى حيوان، حيوانا سؤيلمير، انسان دير،
سوراغيم واردي بيركسدهن ديلى نين قدرينى بولمور
بلى لعيلين بؤلونمز قيمتى تا ساكن كاندير
سؤزه اول حدهه تك وار منزلت زعم معلمده
آدى، تعظيم ايچون گاهى دعا، گه وحى و قرآندير
سؤزون ايستگى سين هر كيم بزه كلنديرسه بولسون كى
لباس معرفت گنيديرمهسه اندامى عرياندير
آله سال خير معنا، قانع اولما لفظه، آوازه
كى داووده نبوت ادعادر، سانما الحاندير
اوچور تما كسب عرفانسيز بدهندن روح قوشون، سانكى
اوشاق دير روح، عرفان كسبينه جسمين دبستاندير
دئمه بير ذره توپراق دير بدن كنهون ايشين آختار
كى مين لر خضرسر (۲) هال بو پهناده بيابان دير
دئمه جان بير نفس يئلدير، اونون ذاتيندا، قبكرا ئيله
گوره رسن تا نتيجه اوز، گوز اولوالا بصاره (۳) احيراندير
حواس و عقل، تا فرمانداير چيربين قازان عرفان
كى هر اوستاده عرفان سينهده كالاي دكان دير

جهالتدهندی حاصل رَمَلا بوفیکر مغزینده
 کی هر یئرده اوتورسا حکمران ائنگیس(۴) و لِحیا(۵) نندیر
 کمال نقص دهن بو ادعا وار هر منجمده
 کی هر بیر سیرده تاثیر ائندن بر جیس و کیواندیر
 ازل خلقتده صادر: خیره یا شه اولان حکمی
 قاریشدیر مَافدان عاجز انقلاب چرخ گرداندر
 حرصین ظنی یا طلدر کی تنبل لردیلر یوخسول
 وئرهن دؤولتلییه نعمت لری سعی فراواندیر
 حکمین اطلاعی یوخدو، درده ادعا ائتسه
 سبب پرهیزدهن غفلت، شفاء مدیون درمان دیر
 حریصه استراحت یوخدو اولسا ایرانین شاهی
 اولالی، مبتلای فیکر فتح چین و توراندیر
 اولار، قیزدیرمالی، حرصین اودوندا اولداتان انسان
 قیزیل تا اولماییب امکانی توپلانسین پریشاندیر
 جهان اسبابی نین تکمیلینه قادر دئییل بیر کس
 نه آیدین دیر یولی حرصین نه سر منزل نمایاندر
 شروره، یوخ قوزوق، قایتاق، ووروب، بیخماق، چپاول دهن
 قیزارمیش آت غذاسی، سفره سینده نزل(۶) طلیاندر
 جگر لر پارچالانسا، اوددوتوب یانسا، حالین پوزماز
 اوسانماز قلبی، یانماز، گؤرسه خلقتین قلبی بریاندیر
 فراغت، قان سوران شاه دؤوری اولماز ملته حاصل
 قویون باشی، باللی اوندادیر کی (قورد) چواندیر
 گل ای سلطان ظالم وورما پاتا، نخله، تخت اوسته
 سنه(توجی)(۷) وئریرگر باغبانلار، نخل عنواندیر
 یارالی قلبیه مرهم لیبندن بیر گؤزهل قویسا
 جزاسی اول دوداغین، اولسا انصاف زخم دنداندیر؟!
 دوزهلدیرسن نه چون بیر تخت گمی تک بیر سووا دوشسون
 مصیبی اول سویون هر بیر فقیره نوک مژگاندر
 اکینجی نین واریندا، وار شریک لرتک سنین بهرن
 بوخالدا کی واریناسنده اولان قدرت نگهباندر
 اولاندا فوت اموالی سنه لازیمدی تاوانی
 اؤزون آفت اولارکن، فوتا کیم مسؤول تاوان دیر
 خزینه آرزیمی ائتمه، هراس زهر ثمان(۸) وار
 گول اولسا شاه قربوندا، نیکانی چوب درباندر
 گتره ک دربان آغاجیندان دؤزهلسین تخته تعلیم
 اودم کی قرب شاهنشه گدایه آفت جاندر
 اؤپه حاجبلرین یولچو آغاجیندان گتره ک چونکی
 آغاجلار مانعئی تحصیل ننگ قرب سلطان دیر
 تاپان یول دربار، انسانلیغین الدن وئرره، اوردا
 کی انسان لاردا، انسانلیق تضاد فیکر خاقاندر

یوخوندور گر خبر احوال شاه لاردان، گؤمان ائتمه
 کی شاه محسن دیر اعیانی اونا مشمول احساندیر
 ضروری احسانی ساتماکی دوزگون بیر کرامت دیر
 کی شاه مجریمدی، تحصیل ائیلی ینلراوندان اعیاندر
 ریاسیز بیر کریم اول اهل معنایه، یاراشارکی
 تفاوت سیز بساطیندا اونون سئوگیله، دوشماندیر
 اوخیلا دوشمانین وورسا کرامت پیشه بیر انسان
 طلا و نقره دهن پیکان یاراسی اوسته درماندیر
 دوشوندور سیدی یوخسول انسانا، درکی، بو معنای
 یاشايشدا، اونون چون، تانری لطفی، ضامن ناندر
 نه لازیم دیر باش آگسین کسری کیخسرو قاباغیندا
 ندهن خاطر رهین منت فغفورو خاقان دیر
 احدهن باشقالاردان قلب اتوین حکمتله قیل خالی
 امین کعبه سن بتخانه ائتمک کعبه نی مان دیر
 اولوب غفلتده، غافلدهن دینلمه ارشاد، اصنامدان
 دوشونجک اولما قدا بیجهت مسجود رهبان دیر
 اوزاتما صدق الین بیر دامنه ایدوست، الما کی
 تعلق لرایلندهن او، اوزاخلانمیش گریبان دیر
 نه گلسه قشهره گنج اینه تک، اوندان، مسیحاده
 توتولموش اینه دهن حین عروجی گؤیده داماندر
 گؤتورسه رغبت عارف دنیادان واردیر یئری، اوندا
 گؤره، همت آتی چارنال قاچارکن، تنگ میدان دیر
 نئجه قالسین بو آلقاق یئرده رنجیره سریع السیر
 نظر سالسان، اونا، گؤیلر، فضا، میدان جوواندیر
 بنا، دنیاده غفلتنددی، قوبماز بیر بنا بیلسه
 بیر، دؤوران الیه عاقیت محکوم ویران دیر
 اوچالدار ایوانین کیوانه باشین کسری، درک ائتمز
 کی توپراغی هر عصرین کسری سی نین خاک ایواندیر
 اورده ک چیرپیندیران دنیا اسبابینا باغلاما چوخ بئل
 اولاندا وار روالی، اولما ماسی داغ خرماندیر
 گؤتور کئرتدنه ال، اوز عرلته دؤندهر، آدامسیز اول
 خطر لرده، ملکلر یالقیزا یاردیم دیر، اعوان دیر
 قوتارماز، فتنه دؤور زامانندان، اولمایان فانی
 فنا بیر اولکه دیر کی فتنه دهن آسوده سکاندیر
 کیمین دنیا غمی گراولمایا، غم سیدی اونا آسان
 قیامت قورخوسی، کؤرپی دوروشی، وضع میزاندر
 واریندان ائیله سن احسان، آزالسا، کامل انسان سان
 سبب طی کمالاته، واریندا، اولسا، نقصاندر
 اؤزوندن گنج وصال یاره چات، آیدان حقیر اولما
 چاتاندا وصله، رخساری فنای مهر رخشاندر

فقير اول، شادباشا، چونكى ياشاييش شعله دهن شمعە
 ميسر اولسا مافوق حيات آب حيواندير
 فنا چون وار، چتين ليكده اولومدور ياخشى نعمتدەن
 قوتارسا يسردەن(معسر)، يازا چيخميش هزاران دير(۷)
 انده هر كيمسه عادت درده، آختارماز اونادرمان
 تامود(۸) امالكة رضواندان آرتيق حظ نيراندير
 هر انسانين بهشتى، ذوقودور، چون كۆرپه، اوچماق(۹)
 قوجاغى آناسى نين، شهدين آرخی نوک پستاندير
 كمال عشق دهن، اول كيمسه نين وار بوى دئمك حاققى
 ياشاييش، تا اوانوار، جاني نذر درد جاناندير
 بشر، ياخشى، يامانى، بير، بير يندن ائتمه گه آبيرد
 نصيحت ائيليين، فصل الخطاب(۱۰)، آيات قرآندير
 بيله تا خلق دردين رتبه سى درماندان آرتيقدير
 دبير حكتمه غم كلمه سى دفترده عنوان دير
 يادا، غم مبتلاسى اولمايان كس تانريسين سالماز
 آثار تانرى سئو ن عيشى اونا مقبول احزاندير
 چوخالديقجا وارين يوخسول لارى گۆرسن خوروزلانما
 گۆره رسن آرزومان اؤتمكده، يوخسول، وارلى يكساندير
 اوزه گۆز ياشيىنى يا غدير مرامين تا اله گلسين
 گۆهرده ر اوندا توپراق گۆل كى اونا فياض باراندير
 بو دنباده اودنباين، ايشين گۆر، شذته دوشمه
 اول، اول كيمسه كيمي ياي غصه سى قيكر زمستان دير
 زمانه خلقينه دوز گونده اولسان آرخادوندرمه
 گۆزهل ليكده ندى يوسف موردابدا، اخوان دير
 گۆجه قولدا گۆوه نمه اولما غافل آل اندهن لردەن
 تورا يوز رستمى سالماغا كافي زاله دستاندير
 آبيخ اول حيله دهن غافل مبدا ائيليه عقيلن
 كى كامل آدمى بولدان آندهن نيرنگ شيطان دير
 شهين تاجيندا كى جيققا، بويانميش ذره توپراقدير
 وئره ن تشخيص قويور قيمت، دئبير لعل بدخشاندير
 تۆكور، كۆل باشينا هئى ذره، ذره شاه لارين تاريخ
 اوشاقدير سانكى شاه لار الدادان اشكال الواندير
 قازنجا، بوسيه كاسه فلک دهن اولما چوخ مايل
 قوناقچى اولسا قاتل، قالمماق تكليف مهماندير
 باشيندا وارسا نشات ائيلمه هر ذؤوقدا ضايح
 اينده وارسا جوهر چوخ باهاساتاندا، ارزاندير
 گۆنولده قويما هر بير لاله اوزلى داغى يئرلسين
 پريشان اولما گۆرسن عنبرين گيسو، پريشاندير
 وفائين گوزلويون(۱۱) هر قاره توپراق دا تلف ائتمه
 ايكي اوچ گون حال به حال اولدو قداسانما گول يا ريحاندير

نه چوخ بيدل سين تك گوپ باساركن دوست حبوندهن
 سولوشقار كن اوزى، گۆردوم محبت دهن پشيماندير
 دالينجا شهيد وصلين گر آغى لى آيريليق واردير
 او وصلين ارزشين سورسان باهاسى درد هجراندير
 فقيه، يول آختارير الله سارى ماسوالله دان
 اودور يول گۆسته رهن بو نقتله، امثال اونا قراندير
 تانير حق اهلى فرعون حشمتيندهن حق تعالانى
 اولان فرعون لازم معجز موسى بن عمران دير
 دليل آختارسا تحقيق اهلى كى الله واردى يا يوخدور
 بوتون لوكدە عالم تكوين وجود ذاته برهاندير
 اوشاق بطن آناسيندا نئكيئلنمك همين، رزقى
 چاليشماميش اونا تعيين اندهن الطاف يزندانير
 اندهنده دعوى بيلماخ، اونا بيلماق دئدير كى
 چاليشدان رزق تامين دير بو سؤز انسانه كفراندير
 نده ندير نفس نمرودى تكبردهن گۆتورمور آل
 كى اؤزوندەن دفع مغمغ ائتمگه مسلوب الامكاندير
 سواى تانرى، قياس ائيله سليمان حكمونون عجرين
 ازل فرمان يرى اولان توپراقه آخر تحت فرماندير
 بيرى انسانسا، كافي دير اونا تك قورخو الله دان
 اولاي اهرمن مستوجب ترس سليماندير
 حكيميندير صلاحى كفرده هر قدر اول افساد
 و گر نه سهل اونا هر باطله اقدام بطلاندير
 گولى، ايستر قورونسون باغيان گۆل حفظينه خاطر
 گۆزهل گولدهن، گۆزنده خارديوار گولوستاندير
 آغاج جانلانس، جانلانماق اولار آخر اونا قوروا
 اندهن ظالم ايله ظالمين دفعينى دؤوراندير
 چوخ ايمان كفردهن حاصلدى، يوسف قصد ائتمكده
 گناهه، بت قاباقدا مانع انجام عصياندير
 اگر اللهم مطلق اولما ياطاعاتين اى غافل
 بالاندير وئرسه كيم وعده، يئرئين فردوس و رضواندير
 يئرئين اولسا جهنم، صورتين حدسيه اولار قاره
 گۆره رسن قيروقطران ايرگه نير، سندن گر يزاندير
 آلازكن كافرين مالن دئبيردين بس حلالين دير
 نديرايندى سؤزون گۆرمكده كى مال مسلماندير
 بو دنبا دالغالى دريادى، بير گون دالغالانماقدا
 قديم، نوحون، زامانيندا لقب لندى كى طوفاندير
 بو غولماق قورخوسوندان بوده نيز سطحينده هر سر هال
 او اندازه اوزور كى اونا دولى يئل ايله انبان دير
 وصاله چاتميش انسانين هراسى بلوادان اولماز
 بوغولماقدان، مصون، اؤرده كده نيزده موجلارندانير

امیدی تانریا باغلا، موحد اول یالاتچی اولما
 امید عقو تانری محضرینده ضد حرماندیر
 امید، وار، مقبلی، فیض حقه قابل اولوب گؤرسون
 اونا مدبر، محل شاهد آثار غفران دیر
 گتیرسه تانری اعمالی اگر حق و حساب اوسته
 ناممکن نسل انسانه وصال حور و غلمان دیر
 اگر هر سهو ائندن اوچماقه گنتماقدان اولا محردم
 تمتع اوند، اوچماقدان فقط مخصوص رضواندیر
 مفید اول قایدالاندیر خلقی، قدرین ایسته سن آرتا
 آری، چوخوار، ائندن تولید بال ممدوح قرآندیر
 چالیشما هئی بدن الوان لباسیله بزک لنین
 گلن عریان بو دنیایه گنندن چاغلاردا عریان دیر
 ایکی دنیاده چاتماق آرزویا حاصلدی تقواده
 کی تقوی خرما آغاجی، آرزیلار یاپراق و اغصاندیر(۱۲)
 ایکی دنیا ایشین گؤرمک سنه لازیمدیر، عاجز سن
 دوشوبسن بیر ایشه کیم، چوخ چتین تأمین ساماندیر
 مگر پیغمبرین پاک روحی نین فیضی انده امداد
 بوصولده ایکی عالمده سامان تاپماق آساندیر
 نبی دیر، هاشمی دیر، ابطحی، امی دی، مکی دی
 ائندن اونی کلید باب، درب دینه، دیاندیر
 قیام شمع قدینه، یوزا ابراهیم پروانه
 یوز اسماعیل، عید اکبر و جهینه قرباندیر
 سلیمان بسطینه خاتم امینی، سلمانا خواجه
 بساط بوذر و مقداد ینا خادم سلیمان دیر
 نه موسی دیر اونا تایی، وادی ایمن نه بطحایه
 نه یوسف دیر مثناسی، نه مکّه مثلی کنعان دیر
 بحمد الله بنایی جورره دیم آسایشه دوزمک
 داشی، سو حلم توپراق بیلگی بنیان دیر
 متی تک بیلمه بانی بو ائوه اسکی بنالر چون
 اولانلار بانی اهل هندو شروان و خراساندیر
 تکیبک اوچ رکنی: خاقانی، امیر خسرو، صوراجامی
 منه بغداددا حاصل سعی دهن دؤردونجوار کاندیر
 دئیبیل سعی فضولی دهن بو شعر توفیقینه جرأت
 اونا خاقانی، خسرو، جامی روحی کارگردان دیر
 ترجم قیل باشا بیهوده عؤمردم چاتماسین یا رب
 گر عرفان کسبینه صرف اولما یا مصروف هذیان دیر
 دندیم یئر سیز سوؤری هدیان دئیبیل قیمتلی دی شرعیم
 ده نیز قعیرینده دیر ساکن، انیس در و مرجان دیر
 خطر، میزان یایغیندا، یوخدمدو، شعر جرموندهن
 آغیر اولماز او بیر شئی کی اونا بیر باد میزاندیر

عطاقل قلبیمه هر علمدهن تانری، بولورسن دل
 منه دیر پیر تعلیم بنده اونا طفل سبق خواندیر
 چیخارتدی معدنبن دهن طبعی نین خاقانی بیر پولاد
 اونو دریای هنده گؤنדרه ن اوستاد شرواندیر
 اوپولاددان دؤزه لیدیب گؤزگو (خسرو) چوخ مهارتلن
 خراسانه او گؤزگو مصدری دلہی(۱۳) و مولتان دیر
 جلا جامی ووروب اول گؤزگوبه بغداده گؤندردی
 مرادی گونده ریشده ن خادمان شاه مرداندیر
 یوخیدی نسبتی، کور طبعیمیله، چوخ جساتله
 الیندهن بیر کسین قایدیم کی قلبی مهر رخشان دیر
 او گؤزگودهن بزک لندیری صورت شرعیمین بکری
 اونا عارض گؤزهل لیکدن، باخان لارمات و حیراندیر
 انیس القلب بو محبوبه آدقودوم اونا آرزیم
 هماره بزم اهل فهم آرا مشهود جویولاندیر
 میسر ائله شمع بزم اصحاب نظر اولسون
 ابراق، ضای(۱۴) پردهسی آلتیندا گؤره م بیرده کی پنهاندیر
 عدالتخانه روما اونو اقلیم ایراندان
 وثریم بیر شخص آپارسین کی امین پاکبازاندیر
 «هریسی»، فیکر تسخیر ادب دنیاسی او غروندا
 فتوحاته مؤثر دوولت سلطان سلیمان دیر
 جمادی الاولای ۱۴۱۰-۱۳۶۸/۹/۱۰
 من الہجره النبویه (ص)

ایضاحلار:

- ۱- منضود دوزولموش
- ۲- سرهال آوارا
- ۳- اولولابصار گؤروجولر
- ۴- ائنگلیس رمل شکیل لریندهن بییری
- ۵- لحيان: رمل علمی نین شکیلبندهن بییری
- ۶- نزل حاضر غذا
- ۷- تۆجی گلیردهن وترگی (مالیات)
- ۸- نعبان اژدها
- ۸- طامو جهنم
- ۹- اوچماق بهشت
- ۱۰- فصل الخطاب: حقله باطلی بیر بیریندهن آیران
- ۱۱- گوز: پاپیز، گوزولوک پاپیز توخومی
- ۱۲- غضبان: بوداقلار
- ۱۳- دلہلی: دہلی
- ۱۴- ضای: ضایع

ارکیم ظفر نشانه سی

چوخ فکر وثرمه رستم هر داستانه سن
 باخ ارک گوز گوسونده آذربایجانه سن
 ارکیم گوزل دیارینا گورکملی یادیگار
 محکم اراده ملته آیدین نشانه سن
 ان طمطراقلی شانلی شرافتلی بارگاه
 محور مدار کنگره کهکشانه سن
 مین بیر گئجه کیتابینا مین دستان ارتیریب
 آدلاندیریب سان ارشد ائلین قهرمانه سن
 شاهلار شاهی خطائی یه شیخ محمده مطاف
 کعبه شکوه و دولت روادیانه سن
 تاریخیوی چیخارتما یادیندان قیزیل باش اول
 سال کولگه بارگاه قیزیل ارسلانه سن
 رسمیت ایله مذهب حقی تانیتدیران
 دونیایه سرو قامت خاور میانه سن
 اصحاب رسسه ماخذ تفسیر ارس ، خزر
 بطیننده کی اولان صدغه دردانه سن
 ایران فلائینین اولوبان باش مدینه سی
 تبریزیمین وجاهتینه پشتوانه سن
 کول اوسته اوت بیتر آتالاردان مثل قالیب
 سن منتسب خزر دایاغی دودمانه سن

همت لره نمونه رشادت لره مثل
 غیرت لره حماسه ، ظفردن نشانه سن
 دریاده غرق اولانلارا « ایللیا » ی دادرس
 حیرت چولونده سسلی جرس کاروانه سن
 تیمور یوروش گتیرمه دی چنگیز گیریشمه دی
 باش ایمه دین سکندر صاحبقرانه سن
 شیرازدا اصفهاندا اوجالسایدی قامتین
 بیت العتیق ، حمل اولوناردین گومانه سن
 هردن باتیب دی گه اوجالیب قهرمان سسین
 عنقای قاف همتیجه آشیانه سن
 شیمشک یارات بولوت کیمی قوی گوی گورولداسین
 یاغدیر یاغیش ولایت صاحب زمانه سن
 بیر پیله سنکی پیله تورتمک دیر عادتین
 انصاف دیر بورونمه یه سن پرنیانه سن؟
 خاقانی ، و نظامی و قطران مزارینا
 توزلو حرم مناره سی یوخ استانه سن
 عنواندی قهر زلزله جهلین گناهی دیر
 پوزغون چمنده بولبوله وجه ترانه سن
 خاقانییم مدینه تبریز تیسفون
 ویرانه قصر سنده انوشیروانه سن
 پوز تورکمان جای ایلقارینین ننگ نامه سین
 خابین کیم اولسا اولکه ده چالدیر چایانه سن
 فرهاد سان کولونگوله از پرویزین باشین
 حریت آل « هریمی » شیرین زبانه سن
 هر بیتنین بیر عالمی وار بو چکامه نین
 تاریخیمی تانیتماغا اله بهانه سن .

گوی مسجد

مدار کرسی نه آسماندى گوى مسجد
 فلک لهنن فلکه کهکشاندی گوى مسجد
 ساچاندا گون ائله بیل (دریای نور) دی دالغالانیر
 کواکب ایله دولو آسماندى گوى مسجد
 نگین ملک سلیماندى، لؤلؤ و مرجان
 عقیق و لعل بدخشان نشاندى گوى مسجد
 فضای لایتناهی گووه نمه سین اوژونه
 گوونمگ ایسته سه نعم المکاندى گوى مسجد
 حریم کعبه مقصود عالم ملکوت
 حرمرسرای سپهر آستاندى گوى مسجد
 رکن، رکن جهان شاه بن قرا یوسف
 ابوالمظفر گیتی ستاندى گوى مسجد
 نقوشی دیر، سئور، آیات، مرمر الواحین
 بزه کلی مأثره جاواندى گوى مسجد
 چیچکلی داغدى، یاشیل چؤلده، گولو گولشندی
 صفالی، باغدی گؤزهل بوستاندى گوى مسجد
 آلیشما سین اوره ییم، غصه لیمه ییم، نئیلیم؟
 گؤرنده مآذنه بی آذاندی گوى مسجد
 بیزیم جهالتیمیز، روتقین الیندن آلیب
 دئییلله مأثره تور کماندى گوى مسجد
 بو طایفا مسجد گوهرشادین مؤسس ایدی
 همان او مسجد ایله همزمان دی گوى مسجد
 خراسان اهلینه مهد شرفدی گوهرشاد
 کلیسای آذربایجاندى گوى مسجد
 قوری تعصبی جهلین سالیب دی گؤزوندن اونو
 گؤرن اولسا مقدس مکاندى گوى مسجد
 زمان مفسر اولوب حقی آیدین ائیلیه چک
 داریخماسی اولانا گوى زباندی گوى مسجد
 خیال عالمی نین خسته خاناسیندا حکیم
 یارالی لار یاراسین باغلیاندى گوى مسجد
 دو مانلو آرزوما چیلغین کولکلی گوز فصیلی
 جیغیردان آیری دوشن کارواندى گوى مسجد
 هر یسی یا، اوژونون ابتلاسی باشدان آشیب
 ایتیب دی شام غارانی باغری قاندى گوى مسجد
 اوچوبدو ربع رشیدی گئیدی غارته ارک
 سیاست عالمینه بد گوماندى گوى مسجد .

گوزومون ایشیغی صبا نین واخت سیز پرپر اولماسینا گوره

تا وار (صبا) گوزومه ایشیق آغلارام سنه
 ای حسن باغینا یاراشیق آغلارام سنه
 واخسیز خزان سازاخلاری باشلاندى، وای- وای
 دوشدو حیات یولوم دولاشیق آغلارام سنه
 هجران چؤلونده یولدان آزان کاروان کیمی
 قوررام فغان ایله آلاچیق آغلارام سنه
 اوخشار اوره ک سینمده، سیزیلدار یارالاریم
 گیزلینجه، گاهدان آیدین آچیق آغلارام سنه
 بیر حالدا یام کی حالیم دوشمانلار آغلا ییر
 گؤز باشی، دل قانی قاتیشیق آغلارام سنه
 لاجین (صبا) یاشایشا سن سیز گومانسیزام
 آلقانه اوز گوزوم بولاشیق آغلارام سنه
 کؤسسسه گوزوم دئسه کی آز آغلا یورولموشام
 بالوارارم ائیلهره م باریشیق آغلارام سنه
 گولگون کفن (صبا) دیبه ره جان وئرنده جانیم
 قالینجا بیرجه قاشیق آغلارام سنه
 یورغون «هریسیم» اولا گر فیرگون گنجم
 یا گوندوزوم گونشدن ایشیق آغلارام سنه

بو یوک فضولی میز

اولوب مواظب احکام شرع سیر سلوک دا
حدود شرعی تصفّودا یوخلویاندی فضولی
بایات ائیلیندن، آذربایجانلی، مسکنی باغداد
اوغوز سولاله سی، تورک اوغلو تورکمان دی فضولی
ادیب دیر، ادبیات تورک و فارس و عرب ده
کلیم وادی قدس بو اوچ لساندی فضولی
(باهار گولشنه گئیدیردی حله خضرا)
قصبده سین یارادان خالق بیاندی فضولی
طبیعتا دی آدی منطق الطبیعته بو شعرین
یئرین گوورتی سینه قونداران زباندی فضولی
نجوم و حکمت و تفسیر و نحو و منطق و فقه
کلام علومی کواکب دی، آسماندی فضولی
کلامی اینجه سایاغی دوزوب ایپک ساپا دوزگون
اؤدیر بو صنع مسلم کی نکته داندی فضولی
بدیع و قافییه، وزن و عروض شاعری دیر
بو سبکه خور باخا هر گوز اونا تیکاندی فضولی
فضیلت اولکه سی، عرفان اوجاغی مهد کمالا
معلم ادبیات جاوندان دی فضولی
«هریسی» سلطه قومیتین تفوقی قویسا
اینان کی نابغه آخر الزماندی فضولی .

قوجالماییب دی قوجالماز، قوجالمایاندی فضولی
همیشه گوللو گولوستاندی، بوستاندی فضولی
ادب دنیزلرینین ساو الانی، ناققالاریندان
صدف لرینده اولان درّ شایگان دی فضولی
علوم دریاسی دیر دالغاسی الینده قلم دیر
قلمده برق گوجون گوسترن دوماندی فضولی
داغ اولسا لوح تصوّرده صورت ادبیات
پرنده قیش فصیلی یازدا پرنیاندی فضولی
نوائی، مولوی، خاقانی و نظامی و جامی
سنائی، صائبه تای بحر بی کران دی فضولی
علی و آل علی، بالاخص ختم رسالت
حدیقه سینده اوتن عندلیب ساندی فضولی
«حدیقه السعدا» مقتداسی مذهبی نین دیر
او سرو کولکه سی، قمری نغمه خواندی فضولی
علی ولایتینه اعتقادی کامیل اولالی
طریق حقه سالار کاروان دی فضولی
گلین کیمی بزین سوزلرین ادب گئیمی ایله
کلام مولکونه خاقاندی، حکم راندی فضولی
سمند فیکرینه میداندی ماوراء طبیعت مکین
مکاندادی مبهوت لا مکاندی فضولی

خون گلنار خیابانی

فرو شد تا به چشم خائنان خار خیابانی
 به خون آغشته شد چون لاله رخسار خیابانی
 در آذربایجان تا روز رستاخیز خواهد شد
 روان از رود عبرت خون گلنار خیابانی
 به فکر هر جوان در هر زمان و اندیشه پیران
 به مقصد رهنمون خواهد شد افکار خیابانی
 به حل معضلات روزگاران بود وابسته
 همای همت افکار سرشار خیابانی
 بر ارواح مقدّس در تکلم داشت استظهار
 مسمّط درّها بودند گفتار خیابانی
 نجات کشتی ملت ز گرداب مذلت بود
 حدیث لوح درس فکر بیدار خیابانی
 صدای صوت او پیچیده اندر قاف در قفقاز
 که با عنقا شود همراز اسرار خیابانی
 ز استثمار اظهار تنفر داشت مردانه
 صدف ده در حریت دی پندار خیابانی
 مجرد از علایق، سالک ره بود در طرحش
 معین مرکزیت داشت پرکار خیابانی
 لوای نهضتش بود از خلوص نیتش حاکی
 سپهسالار ایمان بود سردار خیابانی
 نمی‌گویم که بر جبریل مهبط بود و او، اما
 حقیقتهای الهامند آثار خیابانی
 در ارسال قشون بر جنگ «ارشد» غفلتی ورزید
 که تا شد سرنگون سنحوق پیکار خیابانی
 «هدایت» ناچه را پی کرد بعدا کشت (ارشد) را
 از او سر میزند چون دید کردار خیابانی
 از این غفلت «هریسی» انتاج نقش شومش را
 به دست آورد فرصت خصم خونخوار خیابانی
 کفن پوش از شقایق می‌شود هر آذرستانی
 گر از جوشش زند دم خون گلنار خیابانی.

سوداگران سوده ی سوداستیم ما

صبح است و لاله ژاله به دامن گرفته است
 دامان کوه سر به گریبان گرفته است
 گر چه قبا کشیده به پیکر چو پرنیان
 بر خویشتن قیافه ی جانان گرفته است
 دارد هنوز مقنعه بر ذروه از پرند
 بر سر سپر ز برف زمستان گرفته است
 بار گران نهاده به دوشش هزار بار
 عبرت ز گوشمالی دوران گرفته است
 امروز نیست غافل از آینده ی خودش
 از خلعتی که زابر بهاران گرفته است
 خودباخته ز نعمت الوان نگشته چون -
 پند از غرور مردم نادان گرفته است
 ای کاش فهمد آن که سربری موقتا"
 تحویل از اتابک و خاقان گرفته است
 گردون به فکر اخذ مکافات از همه
 اندر کمین مکان کماکان گرفته است
 لیلای نرد تخت سیاست به دستخون
 همواره مهره بر کف حرمان گرفته است
 در تنگنای قافیبه ی شعر زورگوی
 ضحاک جای کلمه ی احسان گرفته است
 ایام بر تداول دولت گرفته خوی
 بر این هر آنچه می دهد، از آن گرفته است
 بخشیده بر سکندر و پس داده بر عمر
 تاج از کیان و تخت ز ساسان گرفته است
 بر یک نمط نمانده نواهای نای او
 نایش نوای غرش طوفان گرفته است
 هر کس نخورده است «هریسی» فریب او
 عبرت ز نقش ملک سلیمان گرفته است

کریمی نین کریمی

حقاً احقاق حقه حق قدمی
بیر نئی کی حروف نغمه سینی
شن ، صفا ، صلح کسر و فتح و ضمی
بیر نئی کی مراغه اوستادی
لطف ائدیب دیر اونا بو کیف و کمی
کی نواسی دوشوب نئی قلمه
اوردا مرقوم ائدیب دی بو رقمی
متاسفدی نئی نیستانه
گنده رک گورمه ییب او محتشمی
مرکبه فوری ویرماییب مهمیز
مهمیزی ویردی بلکه ملتزمی
تله سن یولداش ایلا یولداشلیق
سست ائدرمیش ثبوت هر قدمی
کعبه ی مقصده هریسی چاتیب
ترک ائدیب لیک گورمه میش حرمی
ترک واجب قضاسی جلب ائیلر
حتماً عفو گناهه ذوالکرمی .

داشلانیب دیر کریمی نین کریمی
بئله حالدا آلیب اله قلمی
یاد ائدیب دیر بو رفیق مخلصدن
معجزا ائپله ییب عرب عجمی
منی دیلسیز گوروب دیله گتیریب
ایلیب نئی، سیزیلدا دیب کلمی
بیر نئی کی سیزیلتی سی شادلیق
گتیره ر محو ائده کونلونده غمی
بیر نئی کی نواسین اثری
وجددن داغلا ندیراندی بمی
بیر نئی کاخر الزماندی فتنی
نوح طوفانی دیر نواسی گمی
بیر نئی کی یاتانلاری اویادی
هر زمان سسله ننده چهر و بمی
بیر نئی کی مقام معجزه ده
(عازر) ه جان وئر مسیح دمی
بیر نئی کی ریا و تزویرین
حقاسین سیندیراندی جام جمی
بیر نئی کی ایپک یئرینه قبول
ائپله مز عرضه ائسه لر گوزه می
بیر نئی کی سینار تاری تانیماز
او کوزی، فرعونی، گوجی، درمی
بیر نئی کی سئور همیشه اسه
دوغرو قرآن الینده دین علمی
بیر نئی کی اونو چالاندا چوبان
توپلاشار داغ - داشا قاچان غنمی
بیر نئی کی اونوتما عدو الله
اولا بیلمز ولیسی یا صنمی
بیر نئی کی چهارده معصوم
حبی دیر نفخه سینده لا نعمی
بیر نئی کی او هر هاوا چالماز
یولو دوز یولودو یوخدو پیچ خمی
بیر نئی کی نواسی ایستر اولا

علم دریاسی

ای اولان علم و فضل دریاسی
 قلمی عیشه دوندرن یاسی
 ای وئرن روح تازه مرده لره
 دم گرمی زمانه عیساسی
 اوخودوم نامه وی آچیلدی اورک
 کونلومون تاپدی صیقل ایناسی
 نجه نامه بسان سونباته
 آهن سینه دن سیلیب پاسی
 نجه نامه معطر و شیرین
 پسته یا پرتقال مرباسی
 سنه نادیده اولموشام عاشیق
 واردی باشیمده عشق سوداسی
 بیلیمرم ملاسان و یا امی
 شغل تاجردی یا کی عکاسی
 هر کس اولسان متین و لایق سن
 قلمیندن تانیرلا اشخاصی
 دوشسه ذوق اهلی نین بو شهره یولو
 اونون اول منم تمّناسی
 بیر منم بیر مراغه باسدیقیدی
 بیر عسل دور سهند حلواسی
 بیرده صابون دی صاف اثر بدنی
 بیرده باغاتینون تماشاسی
 سن بشینندن بیرین گوریدن کاش
 عجله فیضدن قویار ناسی
 یازمیشان یولدائیمم تلسدیردی
 عذریوین یوخ قبوله امضاسی
 اولمارام من رفیق بی ذوقه
 گتیر روحه هر دم ایڈاسی
 نه ایشیم وار کنار دریاده
 چاغیرام داده خضر و الیاسی
 شاعیرین یولدائشی اولار شاعر
 چوخ مصاحبدن ایله واسی
 بو سخن بنده دن وصیت اول
 تله سن یولدائشیللا چیخما یولا

نور تجلی

خال هدف ما در رخسار نمی گنجد
 سودای سرم بر هر بازار نمی گنجد
 آن صورت زیبا بر هر دل متصور نیست
 نقشی است که در طرح معمار نمی گنجد
 تکلیف نمایندم تاویل کنم حق را
 این کلمه به تاویل و اظهار نمی گنجد
 بر کنه چنین ذاتی پی می نبرد دانش
 ذاتی است که کنهش در آثار نمی گنجد
 (ارنی) ز چه گویم من جایی که تجلایش
 در مردمک چشم پندار نمی گنجد
 رو بی خبر از خود شو گر جلوه همی خواهی
 کاین کوکبه بر فکر هشیار نمی گنجد
 در وصف صفات او لنگ است کمیت عقل
 توصیف هویت در گفتار نمی گنجد
 ابطال تسلسل را بر وهم قبولاندم
 چون اول و آخر بر تکرار نمی گنجد
 پرگار تفکر را بیهوده مگردانید
 چون نقطه ی مرکز در پرگار نمی گنجد
 بحری است که غایت بر عمقش متصور نیست
 وین لایتناهی در اضمار نمی گنجد
 در وادی این مبحث سرهالی و حیرانی
 در گنبد این چرخ دوار نمی گنجد
 کو خضر «هریسی» را برهاند از این ورطه
 چون نور تجلی در کهسار نمی گنجد

گره از کارهای زندگی نگشود فریادم
 گره ایجاد اندر هر گره بنمود فریادم
 سر از کیفیت دور فلک چون برنیاوردم
 سرشک دیده را بر خون دل آلود فریادم
 کبابم اشک فریاد است طغیان می کند آتش
 از این رو آرزو دارم شود نابود فریادم
 چنان پنداشتم فریاد را فریادرس باشد
 زدم، دیدم به فریادم فغان افزود فریادم
 ز احساسات خود دارم شکایت پیش اهل دل
 تنم را سوخت بیرون شد به شکل دود فریادم
 به وقت غصه نالیدم که این هم عالمی دارد
 ندارد در چنین احوال دیدم سود فریادم
 به پیش حضرت جانان گنه محسوب می گردد
 رسیدن را موفق نیست بر مقصود فریادم
 رهی پیدا نکردم تا که سرمنزل شود ملجأ
 نهان کرد از نظر راهی که پیدا بود فریادم
 تملق کردم و دیدم تبصص می شود حاصل
 گریزان شو از این فعل غلط، فرمود فریادم
 مراحل طی می کردم رساند تا به سرمنزل
 رسیدن در چنین احوال را نستود فریادم
 گسستن از تعلق ها میسر چون نمی گردد
 به جباران نمی خواهد شود معبود فریادم
 جهنم کرده بر ارواح، عالم را تمدن ها
 ز وحشیت تمدن راست ناخشنود فریادم
 «هریسی» یوسفم از چاه کنعان گر برون گردد
 ز بوی پیرهن گردد ز دل مطرود فریادم

طلعت روی تو شد سر سویدای دلم
 عمر بر سر شده اندر سر سویدای دلم
 زنگ ناقوس محبت به صدا آوردند
 روز و شب از همه ابعاد کلیسای دلم
 می شود زنده به هر لحظه هزاران عازر
 حین دیدار تو زانفاس مسیحای دلم
 نیست از ذره ی ذرات جلال تو بزرگ
 هر قدر هست بزرگ از تو تمنای دلم
 می نگنجد ادب و معرفت و دوستی ات
 گر شود متصل آفاق به پهنای دلم
 به بزرگی تو قافی نشود پیدایم
 تا ستیغش بشود لانه ی عنقای دلم
 زده سلطان جهانگیر محبت چندی است
 با سلیمان حشمش خیمه به صحرای دلم
 هست پیدایش تصویر رخت در نظرم
 معجز مشعله ی طوبی سینای دلم
 دامن وصل «هریسی» فتد ار بر دستم
 می زخم چنگ بدان از ته و ژرفای دلم

تا نباشد ذروه ی قاف ادب مأوای من
 لاف سیمرغی زدن لاف است در فتوای من
 در طریقم گر نباشد سالکم پیر ادب
 کی بود حاصل به لفظ این معنی از معنای من
 آب دریاها مطهر نیست خبث کفر را
 غسل تعمیر از نریزد بر سرم بحیای من
 هست مرآت دلم را زنگ صیقل ناپذیر
 نیست این زنگار ظاهر لیک در پیدای من
 اشک می ریزم ز چشمم بر فقیر و بر یتیم
 بر صلاح خویش می خیزد ولی آوای من
 کاش تار عنکبوتی صید دلها را نبود
 ظاهر آراسته با شیوه ی تقوای من
 از ملک دم می زند ابلیس فطرت ها چرا
 ذنب لایغفر چنین دعویت اندر رای من
 گل صفتهای زمان خار مغیلان فطرتند
 می خلد خار ستم زین رنگها بر پای من
 کافران کز فکرشان بر من ضررها می رسد
 روسفیدانند پیش نفس اژدرهای من
 ننگ من بر دامنم ننگین ترین ننگ هاست
 نیست از این ننگ حاصل فخر بر آبای من

تا مقتدای همّت دیدارین اولموشام
 آواره ی تجلی رخسارین اولموشام
 سیر سلوک وحدت اولانمیر میسریم
 کثرت چؤلونده واله آثارین اولموشام
 امکان تاپانمیرام گئجه نی صبحه چاتدیرام
 مایوس صبح جلوت انوارین اولموشام
 مینای باده مشرق اشراقین اولمادا
 مخمور خمر عبیه ی اسرارین اولموشام
 خام فیکریمین اودوندا یانیر آرزوی خرمنی
 صبح و مسا مذکر اذکارین اولموشام
 دیلدن دوشوب سمند تمنای خاطریم
 زار و نزار و خسته دل افکارین اولموشام
 عنقای پرشکسته ی قاف تحیرم
 مبهوت نه مقرنس دوآرین اولموشام
 مفتاح میم احمد اندیب حل معضلات
 مشکات نور حیدر کزارین اولموشام
 راضی بو عاشق اولما کی گتتسین جهنمه
 ایبلر بویو هزاره ی اسحارین اولموشام
 اسماء ذات ذاتیوا ذاتیمدی مشتری
 یولچی کؤکونده وارد بازارین اولموشام
 بیر نقطه مرکزیتی یوخدور تخیله
 دوآر مرکزیت پرگارین اولموشام
 کونی آتیب «هریسی» دوتوبدور فقط سنی
 عطف توجه ائبله کی ناچارین اولموشام

آراز سدّ سکندر دیر

سن ای طوطی طبعیم شکرستاندا شکر سیندیر
 شکر سیندیر ماق اولسا فیکرین اول نیشکر سیندیر
 صبادن صبح چاغی اؤیره ن اوز قوی سونبولوستانه
 گئجه باغلانمیش آغزین پسته ی نازین سحر سیندیر
 مطرا ایسته سن اولسون طبیعت، باغچا گولنسن
 ملایم نفعه ایله قونچا باشیندان سپر سیندیر
 سالاندا داغدا قاققیلتی قلم قاش اولما غافل ها!
 آچیدیر اوج دا شونقار گۆرسن بال و پر سیندیر
 دوتوبدور ذوق تصمیم کی تۆکولسونلر تماشایه
 تیکاندان گولشن اطرافیندا گۆرسن وار سپر سیندیر
 اماندیر گول دره ن گولزاره گلسه قویما گول درسین
 دئیمز سن سنه کیم سؤیله یبیدیر شاخ تر سیندیر
 ییغینجاق ائيله ییب اوولاغی گۆرسن نازلی جئیرانلار
 دیشین ببرین، قابان، قافلانلارین تاپسان ظفر سیندیر
 دادیندان دویماق اولماز بیزم وصل شاه خوبانین
 چالیش ال تاپ وصاله دیو هجرانه کمر سیندیر
 خبشین نقشی هر لحظه تاپاندا رونق بازار
 رواج بازارین تقوادن الهام ال بتر سیندیر
 بویون اوخشا صفادن هاردا گۆرسن شاخص انسان وار
 کیمین مرآت قلبینده گۆرونسه وار کدر سیندیر
 محبت وئر نشان گولنسن آذربایجان گولسون
 فضای غصه نی تسخیر ائله صوت خطر سیندیر
 تنفر وئر نشان پیمان نحس تورکمانچایه
 قضابن پیکر نقشین چاغیر گلسن قده ر سیندیر
 بو بیر توفاندی ایمانسیز چاتانماز ساحیله لؤتگه
 یونولموش بُت لرین بویون اله ال بیر تبر سیندیر
 نه لازیمدیر سنی قارداش باکی دان ائيله سین دعوت
 بو محصورین حصارین ال-اله وئر، سر به سر سیندیر
 ایکی قارداش آراسیندا آراز سدّ سکندردی
 بئلنچی سدّ لردن هاردا گۆرسن وار خبر سیندیر
 خزر دریاسی نین اطرافینین تاریخی یوخلا
 تجاوز ائيله ین عیفریتین انگین مختصر سیندیر
 وطن حبی «هریسی» نشئه ی صهبای ملت دیر
 تاپیلسا خائن آدین قوی درخت بی ثمر سیندیر

گول چارداغی

گول چارداغیندا باخما بئش اون گون آچان گوله
 یوخ اعتبار لاله سایاق باغری قان گوله
 بیلستییدی گوللرین پوزاجاقدیر فلک تاغین
 صرف ائيله مزدی باغدا عؤمور باغبان گوله
 بولبول بیلتییدی گر انده جکدیر خزل، خزان
 قویمازدی گول آچاندا گۆز آلتی نیشان گوله
 اولمازدی عیسوی صبانین تنفسی
 گلستییدی فیکرینه توتاجاق توی خزان گوله
 قونمازدی فاخته گول هوسی ایله بوداقلارا
 بیلستییدی وئرمه بییدی طبیعت توان گوله
 یاز حسرتی، گول آیرسی بیچاره عندلیب
 نوحه اوخوردی وصل چاغی بی گومان گوله
 ممکن دئیل کی گول آچیلار پرپر اولمایا
 چون وئرمه ییب قال امکانی دؤور زمان گوله
 حظ وصالی بولبوله جایز ده بیلسه گول
 امکان بو حظه وئرمه یه جکدیر تیکان گوله
 سؤیکنسه گول- گوله یئر اوزی اولسا گولستان
 قهر طبیعت اولمایاجاق مهربان گوله
 گول کؤلگه سینده کؤلگه له نن بولبول آخشامی-
 صبح ائيله مز گوره ر کی چؤکوبدور دومان گوله
 دنیا بو گولدی انسان اونون خسته بولبولی
 گول انسانا یالان دئییر، انسان یالان گوله
 نه انسانین فناسینا دونیاده چاره وار
 نه رحم ائدیب فنا وئر جکدیر امان گوله
 یاللعجب جرس سسی قالخیب، اویانمیریق
 اعلان کوچ ائيله ییین کاروان گوله
 عقل سلیم اولسا «هریسی» هزارده
 قلبینده چوخ محبتنه وئرمز مکان گوله

قیزیل باشین کمری

تیکان کولوندا کونول، آشیانه باغلامیشام
 قرار- مدار محبت زبانه باغلامیشام
 او بولبولم کی قالیدیر گوزومه آرزیلاریم
 فقط اومیدیمی گولدن گومانه باغلامیشام
 عسل دی زمزمه، صفرا مزاجلی باغبانا
 مذاق عقربه قوسی نشانه باغلامیشام
 یتره پاخیل گوی اولوبدور یانیب بوتون کوشن
 اومیدیمی چؤکه بیلسه دومانه باغلامیشام
 نه بیر حالی سوروشان وار نه بیر گلیب گنده نیم
 اومید امکانیمی لامکانه باغلامیشام
 خیال بایراغینی نصب اندیب بالیق بئلینه
 چکیب نشان طرفین کهکشانه باغلامیشام
 تیکان، سهیل عقیق یارالاریمدی منیم
 یووام قانا بویانیب قانی قانه باغلامیشام
 دارخمیشام گنجه لر آیری چاره تاپمامیشام
 روابط آهیم ایله آسمانه باغلامیشام
 نه قدر قر- قشه م اولسا بو اوز گوناھیمدیر
 محبت ایلقارینی ناشیانه باغلامیشام
 کتچن زامانلارا نسبت جالتین سببین
 گزب ایزینجه قیزیل ارسلانه باغلامیشام
 کسيلمه سین دئمیشم اولکه مین همیشه سسی
 قیزیل باشین کمرین قهرمانه باغلامیشام
 طواف کعبه ی وصل حق آرزوسینده
 هوس ایپین علم کاروانه باغلامیشام
 داغین باشیندان اوچان داش کیمی دره تکینه
 باشا یئتیرمه یه عؤمری کمانه باغلامیشام
 نه رمالام، نه عزاییم چی یم، جیزیقدا ولی-
 ساین سوزون ساچنین ساحرانه باغلامیشام
 اورکده سیر صنمی تئلترین وئرنده یثله
 هورو کلی شال باشینا ماهرانه باغلامیشام
 یاخینلاشیر ائله بیل شوط کعبه ی مقصود
 اراده نیت حج قرانه باغلامیشام
 باشیمدا قیرلیق و قیپچاق و اوغور و قینقل
 هاواسی، تورک آتادان بئل بیانه باغلامیشام
 «هریسی» شرعه صنایع بزک دی، کیم دئسه یوخ
 مکدر اولما ایتی نردبانه باغلامیشام

غایت خلقت

نیشانی وحدتین کثرتده انشاء وجودیمدیر
 قیام قامتیم مبنای انجام قعودیمدیر
 دلیلی واجبین ممکن ده ذراتیندی پرگاری
 همان ذراتدن اجزاء له نن ظرف وجودیمدیر
 معاذالله دئسم بیر قطره یم دریای وحدتن
 او دریا التحاقی غایت سیر صعودیمدیر
 سلوکین سیرینه وحدت چؤلونده مقصد عرفان
 مقام قرده فیکر اتصال ایله سجودیمدیر
 تخیل عالم وحدتده فرضا" تاپسا بیر گولشن
 نوالی عندلیب اولماق اورا شرط ورودیمدیر
 تجرد بحثینه توفیق تاپسام کنج وحدتده
 منافاتی انالحتقین مقامات سرودیمدیر
 مذاقیم سازگاری عالم ربانی اولماقدیر
 تصوف له سکندر سدی تحدید حدودیمدیر
 طبیعت کافتاری دا نبش اندنمز قبریمی قورخام
 ایشیق آی تک شریعت، حافظ گفت و شنودیمدیر
 ریا اهلبنده باطل دیر «هریسی» غایت خلقت
 خلوص نیتیم گهواره ی کشف شهودیمدیر
 (حال زاریمدن سنی فریادیم آگاه ائیله دی
 شکر لله اولدی فریادیم منه فریادرس)

صحرای صبحگاه

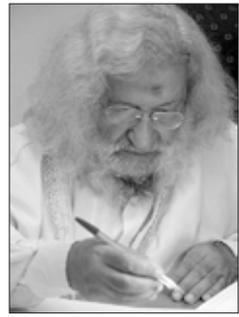
خاقانی از علائم اعلام عالم است
خلاق بر معانی و اصباح خرم است
آفاق صبح قاف بر عنقای ذوق او
ذوقی که با سجیه ی اخلاق توام است
سرмест ابرقی صراحی زبیقی
ز ادريس در تعلم حکمت مُعلم است
مشکواه نور شعر و شعور و سخنوری
گهواره ی مسیح ،سخنگوی مریم است
شعرای غمز دانش و ناهید صبحگاه
جوزای بدر منزلت لیل مُظلم است
کنز الكنوز لجه ی بی ساحل کمال
اعجوبه العجایب اولاد آدم است
مستنطق کلام ز الواح معرفت
مستمسک ادله ز آیات محکم است
بر اوج فضل او نرسد جبرئیل وهم
چون افضل الافاضل و فیاض چون یم است
تنها طریق وصل براو روح اعظم است
با خضر در مراحل مخصوص همدم است
از اتقیه مردف سلک المقربین -
وز اولیاء و از صلحای معظم است
دریای اخضر فلک حب مصطفی (ص)
حسان وصف حضرت او آصف جم است
از واجب الوجود عیان ممکن الوجود
در لوح اعتقاد ضمیرش مُرقم است
فرموده از عدم نتوان ساختن وجود
ایجاد ، لیک از عدم او را مُسلم است

تنها حکیم و عارف و اهل کلام نیست
هر علم را که نیست حضوری وی اعلم است
توصیف او به یک سخن اندر حق علی
دُرّیتیم در صدف حوض زمزم است
چون شیعه بود - بود «سنائی» مراد او
همواره در عداوت (وطواط) محکم است
ز احکام شرع پیروی خاصّ داشته
شخصیتش شخیص و ز اشخاص محرم است
خَمْره، جماعُ الاثمه و اُمُ الخبائثه
اشهی لنا نگفته، که گویند بلعم است
قشری هر آنکه گفته بر این کاشف الغطا
ابله، مَخْبُطُ؛ احمق و اعمی و ابکم است
حرز امان گرفتنش از مرقد رسول (ص)
مصادق کاس لاله، صبا اخذ شبنم است
کاش آنلاییدی علت غائی خلقتی
هر حکیم اونا حقیقت آیات، مبهم است
در جوف جوز عمر تبه کرده کرم سان
غافل ز اُسْطَقْسُ وی و از کیف و از کم است
بر اتقیا و معتقدان اصول دین
قشری، قَدْح کردن غربی ملجم است
خاقانی و مسائل این پست فطرتان
در عصر ما و عصر خودش مشتق از هم است
بر مغرضین و فلسفه بافان مسلمین
موسی، قلم، عصا، رقمش نیش ارقم است
یلواج و تنگری دی «هریسی» ترنمی
صحرای صبحگاه ز ذکرش مُتَمِّم است

اولماییب فریاددن فریاده اولماز دادرس
تا فضولی سؤیله یه فریاده وار فریادرس
یوللارین سرگردانی، صحرالین آواره سی
سسله نیب هئی، تاپماییب فریادرس سندن جرس
کؤنلوم آلدانماقدا هر گون بیر سسه هئی سسله نیر
سس وئرن یوخدور سسه وار بس دییه ن، بس ائیله بس
سس اولور هردن سبب سس صاحبیی سندن دوشور
اختیار الدن گئدیر گلیمیر نفس قالمیر هوس
مات اولور شاه و وزیر و بیدق و فیل، اینسانین -
قلعه ی فیکرینده وور - های شیهه چکمکده فرس
اوغرو ائو اولماز مثل دیر تور کوده ائو صاحبیین -
آما سرواخذان سالار پرگارین ائیلر خار و خس
چوخ چاغیرماقلار، چیغیرماقلار اولوبدور فایداسیز
تورأتان قارنین سؤکوب هئی قیشقیریپ یورغون مگس
جینقیرین دا چکمه یه گاه حقی یوخدور مظلومون
حتی چوخلو احتیاط ایله گرک چکسین نفس
ظالیمین دیر قانشاریندا، سس، اود اوستونده کباب
سس چوخالدیقجا آوولار، یئلله نر، قورلار قبس
ای بسا بولبول قفسدن سس سالیب آزاد اولوب
سؤیله ییب قیرقی دوتاندا آی سنه رحمت قفس
کنفلی کئفلنمکده سس سیز یوللانیب گنتسه اتوه
جلب ائدیب شاللاق ووروب دوستاق اونو ائتمز عسس
قهقهه وورما «هریسی» داغدا کهلیک لر کیمی
استراق ائیلر قارقوش هر طرفدن گلسه سس

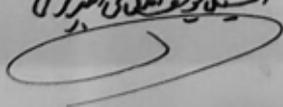

بعد الھو
 حضرت سحاب اجل اللہ مدین
 آیت اللہ العظمی آقا سید یوسف
 عبد العالی
 التبریزی دام
 ملام کھرا در رسد محبت سید موت
 از حقہ تعقہ مدار قطب طریقت مستقر دل جاں کایم
 صرف شریعت و مدار قطب طریقت مستقر دل جاں کایم
 بر محمد کاروان حقیقت کلیہ زدہ نہایت برافراست
 مفارقت ابدی صباغ الدین نام فیمہ در کما برافراست
 فرستہ رستی بود نا فتح نقشہ بی از ازل کبریا
 برای اطفاء جذاوٹ فی کلیدی
 تقصیر تا غیر عرض ادب در حضور فارض جواباً بر اظہار رھد در صحت (صبا) محمد
 بر عہدہ س فرست کہ مرا جعت بہ طول انجامید
 تجدید عرض افلاص و مسکت دعای غیر حضور تعطف العالی امیر آرزو مالک ارجل نہایت
 فی ۸ شہر جمادی الاولی سنہ ۱۴۲۰ھ من الہجرۃ النبویہ ۲
 الراضی بقضاء اللہ موسیٰ ارسینی تراو ارسینی

حضور مبارک دانشمند محترم آقای حاج موسی هریس نژاد در وقت توفیقاً
 تسلیم تحیت وافر تقدیم درسته و بانواع دعوات یادآور امید آنکه
 و حمد مبارک با نعمت لادنی متنعم بوده و میباید و در ضمن از اسماح ^{تخصیص}
 وارده بسیار متاثر شدم خداوند بذات احدی خود در این قضیه ^{مالی}
 بجانبالی و اهل بیت صبر جمیل و اجر جزیل عنایت فرماید در خاتمه در نظران
 استقامت دعا حضور افرازمش نفرمائید اینها نب نیز نموده خود در محضر دفتر ^{جعفر} ^{کتاب}
 نایب قریب راه مستم والسلام خیر ختام مبارک ۸ ربیع الثانی ۱۳۹۵

السيد زین العابدین (ع)

تبریزین حیدر تکیه سی

حضرت قطب الدین سلطان میر حیدر تونی، جلیل القدر، هابثله شریف النسب، موحد و عارف ربانی عبدالله بن حضرت موسی بن جعفر علیهما سلامین احفادیندادیر. او سید محمد نجفی نین مریدی اولوب، باشی دولو شور ایله مقامات و احوال مراحلین سیر- سلوکدا طی اندیب جانان بزم وصالینا چاتمیش اولاراق موسس سلسله حیدری دیر. روضات الجنات نقلینه گوره مجالس المومنین ده شرح فصوصدا سید حیدر عبیدلی نقل اندیب: قطب الدین حیدرین البنده دمیر موم کیمی یوموشاناردی و آیری کشف کرامات اوندان گورسه نردی (والله علم بالصواب) بو عارفین دیوانی نین الیازما نسخه سی تهرانین سپهسالار مدرسه سینده ۲۴۸ نومه آلتدا حالیا قورونماقدادیر.

فریدالدین شیخ عطار، قطب الدین حیدرین حضورنا مشرف اولوب و «حیدری نامه» کتابین اونون آدینا باغلایب دیر. دئدییمیز کیمی بیر عده تذکره یازانلاردان اونو حیدری سلسله سی نین قطبی تانیباراق، یازیب لار قطب الدین حیدرین خانقاهی و مقبره سی تبریزده مقبره الشعرائین گون باتانیندا مهران رودون ضلع شمالیندا (حیدر تکیه سی) آدلانمیش منطقه دیر.

او زامان بئله یازییلار: بو تکیه ده بیر عظمت لی خانقاه و مسجد و مختلف عمارت لر و دوکانلار و... وار کی، تبریزین رونق لی محله لریندن دیر. تبریزین اوز خالقیندان باشقا مختلف شهرلردن و اولکه لرین بالاخص آسیای صغیر هابثله عثمانلی اولکه لریندن صوفی لردن و سائیسیز درویش لردن حیدر تکیه سینده بیغینچاق و انجمن لر تشکیل وئریب مخصوص آداب رسوم هابثله عنعنه لر یئرینه یئتیرمه یی ایله عظمتین و رونقین آرتیرارلار. گل - گندین چوخلوغو هابثله اجتماعتین متشکل اولماسی جماعتینین چوخالماغینا و ائو- ائشین آرتماسینا و شان- شهرت قازانماسینا سبب اولور. گویا تبریزین بوتونلوگونده او اندازه کروانسرا یوخوموش کی حیدر تکیه سینده وارایمیش تا گلیب گندنلرین آسایشی فراهم اولسون.

قطب الدین میر حیدر شیعه اثنی عشری اولمادا صفوی لردن قاباتق تبریزده بو مذهبین مروّجی اولاراق بیر سیاست خرجه وئریب و تعادل برقرار اندیب کی شیعه- سنی اختلافاتی نین اولماماغی خالقین یاشایشیندا آرامش توره دیب دیر. صفویه وچوده گلیب قدرته چاتاندان سونرا، سلطان میرحیدرین خانقاهی نین مجد و عظمتین و رونقین گوزلری گوتورمه یه رک (حیدری - نعمتی) اختلافی نین اودونا اتک ویریپ، آرامشی یاشایشلاریندا بلشورا دونده رمیش دیلر.

بو چیرکین بیر صفتین کی اوز چراغلارینین ایشیقلاماسینا خاطر باشقا چیراقلاری سوندورسونلر نتیجه سی بو اولور کی، اوغلانلارینین قانینا البن مخصّب ائله یین به اصطلاح شاه عباس رضوان مکان، تبریزه گلنده ایسته میر بیر قدم خیره ساری گوتورسون. اصفهاندا قویدوغو بنالردن بیرینده، تبریزده وجوده گتیرسین. یا شام قازان، ربع رشیدینی، ارکی، گوی مسجدی کی اوندان قابل مرمت

ایدیلر آز یا چوخ آبادلا سین اوز یئرینده قطب الدین سلطان حیدرین خانقاهی نین حول - حوشینین عظمتی و رونق بازاری صفویه بازارینین قاباغیندا تیکان کیمی گوزونه باتاراق اوستونه مرکز فساد و فسق - فجور آدی قویوب بو برجسی آلتینا یاپیشدیراندان سونرا وئریب او منطقه نی یئر ایله یکسان ائدیبلر! (آه من البخل و آثاره) قلندر، قلندردی آغی - بوزو یوخدور. صفوی اولور اولسون حیدری اولور اولسون. شریعت مطرح دئیبیل. گوجلو صالح، گوجسوز فاسق دیر. بو عدم توازونون تاوانین تبریز جکمه لیمیش! تبریز خالقی دا فرصتن فایدالانیب، قطب الدین حیدرین خانقاهین و منطقه سین گوی مسجدین منطقه سی کیمی ائو- ائشیگه و کسب- کار محلینه مبدل ائیهل میشلر. او منطقه نین بیر مسجدی وارا ییمیش خرابه یه مبدل اولوب یئری بیر آز قالیرمیش. سون زامانلاردا آقای سرهنگ جمشیدی اداره اوقافا مراجعه ائدیبلر اورادکی سوابق له مسجدین یئرین بلندیبریب دیر. هر طرف دن غصب اولوب، ارادا بیر بالا یئر قالیرمیش. سوز قبول ائذنلر غصب ائتدیک لرین تحویل وئریلر. وئرمین لره قرار اولور پول وئرلیسین جماعتدن مالی حیث دن استمداد و مسئولیت اجرای بو امر مرحوم آقای میرزه آقا جناب زاده نین عهده سینه محول اولونور. یئرلرین بیر آزی آلتینیر و ایچری طرفدنده بیر آز آرتیریلیر. نهایتیه فعلی مسجد ایجاد اولور. بو مسجد وجوده گلندن سونرا رحمتلی زونوزلو آیت ... حاج میرزه علی آقائین امامتی ایله جماعت نامازی برپا اولور. او کیشی نین فوتونا قدر ائله همین مسجد ده جماعت نامازی برپا اولونوردو و خوشبخت لیک له هله ده کی هله دیر دایر دیر و اموراتی نین انجامی آقای حاج قهرمان (رباطی) نین عهده سینه محول دی. اودا موثر قدم لر گوتوروب کی حله لیک مسجد مفرش و هر جهت دن گوزه گلیم، هابئله قابل استفاده دیر. بو مسجدین گیره جک قابی سینین جنوب طرفینده دایر اولان دکانلارین آلتی قطب الدین میر حیدر تونی نین مقبره سی ایمیش.

بیر عده لر معتقد دیرلر کی، بو عارف خراسان اقماریندان اولان «تون» دا آنادان اولوب، باکوئی الاصلده تانی یین لر وار. آنجاق تبریزی المسکن اولماسینا سوز یئری یوخدور. ۶۱۸ قمری ده قبه الاسلام آدلانان تبریزه دونیاسین دگیشیب، ابدیت عالمینده آلاچغین قوروبدور. دئدیگیمیز کیمی اوز خانقاهی اولان حیدر تکیه سی اولان منطقه ده تورباغا گندیب یا داها دوغروسو قویلانیمیش دیر. (دوز آدام حیدر تکیه سینده نه قاییریر) باصطلاح، رضوان مکان شاه عباسین آغیزلارا سالدیغی شعاردیر کی قطب الدین میر حیدر خانقاهی نین آلت - اوست اولماسی نین جنبه شرعیسی دوغروسون. اصفهاندا میدان نقش جهان او آذربایجاندا بو چیرکین بیان! کلب آستان

جنت مکان سلطان یادگاری دیر.
بیزه ایندی دئیبیل جور زمانه
قدیم دن بئیه دیر دور زمانه

یئنیلمز اراده

رحمتلی اوستاد هریسی نین ادیب اوغلو سایین هرزیلی ایله
صمیمی دانیشیغیمیز

– اؤزونوزو تقدیم ائتمه دن آتانیزی نئجه تانیدا بیلرسینیز؟

هرزیلی: آتام سیجیلی یه اساسا ۱۳۰۷/۸/۴ گونش ایلی، قرآن دالیسندا باباسی حاج آخوند یازدیغینا گۆره ۱۳۰۴- ده هریس ده آنادان اولموشدو. آتاسی «میرزه روح الله»، آناسی ایسه «حیات خانیم» دیر. آغا میرزه روح الله خیردا مالک، هابئله فرش تجارتینده اولموش، حیات خانیم دا ائو ایشلری ایله برابر اعلا و ده برلی خالی توخوجوسو ایدی.

بیز آتامیزین آتاسینی (بؤیوک بابامیزی) عموما گۆره بیلمه دیک. آنجاق آناسی ۱۳۵۴- نجو ایله قدر بیزیمله یاشایاردی. بو مودریک قادین خالی صنعتینده هریس ماحالیندا بیرینجی لردن ایدی. اونون سینه دن خالی اوزره کۆچوردویو بدیع نقشه سی هله ده هریس خالی سینین آدلیم نقشه لریندن اولموش و اونون آدینا آدلانیب و مشهور اولوبدور. ائله ایندی ده او نقشه یه «حیات نقشه» دئییلیر. باباسی «حاج آخوند» نجف حوزه سینده تحصیلات آلدیغی و اؤز عصرینین آدلیم آخوندی اولدوغونا گۆره مکه زیارتیندن سونرا حاج آخوند آدلانیلمیشدیر. آتام ایلك ساوادین ائوده خصوصی اولاراق باباسیندان اؤیرنمیشدی. سونرا آتاسینین ایسته یینه گۆره «آغا میرزا شیرالله دیری» نین بینا ائتدییی دؤرد صنیف لی ایلك مکتبه یوللانیب، دؤردونجو صنیفه قدر تحصیلات المیشدی. اوندان سونرا عمی سی «حاج میرزا عبدالله» نین تشبثی ایله آتام و اؤزوندن بؤیوک قارداشی «عیسی خان» تحصیلاتلارینی دوام ائتدیرمک اوچون تبریزه یوللانیرلار. ایلك مکتبی دئمک آلتینجی صنیفه قدر تبریزین «رشدیه» ایلك مکتبینه بیتیریرلر. رحمتلیک اوستاد، سکه شناس «طباطبایی» له ده بیر صنیف ده اولدوقلارینا گۆره دوستلوقلاری دوام ائدردی.

آتام دئیردی کی اورتا مکتبه، آتاسی انگلیس دیلی نین اوخونماسینا گۆره راضیلاشماییب و اولارین تحصیلاتینین دوامینا مانع اولموشدو. او، تحصیلاتینین بیر نئجه ایل آرا آچدیغی و عؤمرونون بهره آلانمادیغینا گۆره تأسف لر ائدردی.

۲۰- نجی ایللرین اولینده بیر مهاجر قیزینا وورولور. بو عشق یانار اود اولوب آتامین سینه سینده دوشور. بلکه ده ائله بو سئودا اونو شاعیر، یا خود شاعیرلیک اونو بو سئودایا سالمیشدیر. اؤز شعرلری بیر یانا، آتامین یاخین دوستو اولان هریسین آدلیم شاعیری «میرزا محمد هجری» نین ده شعرلرینده بو سئوگی ایز سالیر.

عائله لرین مخالفتینه رغما بو سئودادان دؤنه بیلیمیر و نهایت عمی سی حاج میرزا عبداللهین ائلچیی لییی ایله ایکی سئوگی بیر- بیرینه قسمت اولورلار. گنج آتام بئله لیک له «ایش- پشه» و گلیر

فيكړينه دوشور. او زامانلار آلتی صينيف سندی ايله ايش تاپماق مومكون اولورموش. اونا گوره تبريزين دخانيات اداره سينده کارمند عنوانی ايله ايشه باشلايير. آنجاق اؤز سئوديبی ايش اولمور. آخی او معلم اولماغا چوخ ماراقلانيرميش.

معلم اولماق سئوداسی بير آن دا باشيندان چيخمير. آذربايجاندا ملی حکومت يارانارکن آتام يئنه معلم اولماغا جان آتير.

دئيردی کی:

«بیر گون اراده ائله ديم معلم اولماق اوچون «پيشه وری» نين فرهنگ ناظری شاعر «بی ریا» نين يانينا گندم. اؤز- اؤزومه دئيبيرديم نئجه اولار کی منيم کیمی بير ساده آدم وزیری گوره بيلسين! أما ايسته ييمه چاتمق هر نه دن من اوچون اؤنملی ایدی. وزارت خانایا گئتديم. ناهار واختی ایدی. وزیرين اولدوغو اوتاغا ساری یؤنلديم. ناظرين دفتر مديرينه خطابا: «بی ربانی گؤمک ايسته بيرديم.»

بیر آچيق قايینی بارماغی ايله گؤسته ريب «بوپورون!» دئدی. گؤزلريمه اينانميرديم.

قاپيدان ايچه ری گيرديم. بير آن نوودان بوزو کیمی دونوب يئریمده قالديم... «بو نئجه اولاييلر؟» فرقه ناظری يئرہ بير خالی سالیب اوستونده ناماز قیليردی. گؤزله ديم نامازینی بيتيردی. سلام دئديم. «بوپور اوغولوم!» دئدی. عرض حال ائله ديم. سؤزلريمده شاعر اولدوغومو دا آنلاتديم.

«اينديکی حالدا معلم گؤتورمه يه امکان يوخدور!» دئيه منی راضی سالیب، آنجاق شاعيرلر مجلسينه شعر اوخوماغا دعوت ائتدی. اجلاسین واختينا قدر بير اوزون غزل حاضرلا ديم، ميرزا محمد هجری دن ده اجلاسا برابر گئتمه ييمیزی ايسته ديم. اجلاسدا هرہ ميز بير شعر اوخودوق. چوخ دا آلقيشلانديق. فرقه داغیلاندان بير ایل سونرا دخانيات اداره سينده روزنامه اوخويوردوم. «آگهی استخدام» گؤزومه ده ایدی. آلتی صينيف سندی ايله ارسباران فرهنگ اداره سی «آموزگار» ايسته بيردی. يوبانمادان نه کی سند ايسته ميشديلر الله انديب فرهنگ اداره سينه يوللاندیم.

يئنه ده عشقيم اولان دوغما ديارما قاييتديم. أما بو کره معلم پالتاريندا.

آتام اوخودوغو دؤرد صينيف لی مکتبه معلم اولور. بير ايلدن سونرا دؤرد صينيفلی مکتبی آلتی صينيفلی مکتب ائله مه يه چالشيير. اونا دئيبيرلر کی هئچ اولمازسا بير نفر ديپلم معلم اولماسی گرک لی دير.

اورتا مکتبیین ایلک اوچ ایلینی «متفرقه» امتحان وئریب سون اوچ ایلی ده بیتیریب ادبی دیپلم آلمانغا نایل اولور. یئنی بیر مدرسه آچماغا چالیشیر. «نشاط» آدلی آلتی صنیف لی مدرسه نی اؤزونه ائو تیکدییی بینادا برپا ائدیر. قیرخینجی ایللرین اؤلینده اؤزو ایسته مه دن تبریزه انتقال تاپیب، باغشمال طرفینده اولان «بدر» مدرسه سینده اوچونجو صنیف معلمی عنوانیندا ایشه باشلاپیر. عالی تحصیلات آلیر. ششگلان دا اولان «صفا» دبیرستانیندا کی «جامعه تعلیمات اسلامی» آدلی بیر تشکل طرفیندن اداره اولونوردو، دینی، عربی و ادبیات دبیری کیمی چالیشماغا باشلاپیر. نهایت ۱۳۵۹- نجو ایله ۳۴ ایلی خدمت ایله تقاعده چاتیر.

– آتا بالالیق دا اوستادین بارز خصلت لریندن نه لری سایا ییلرسینیز؟

هریزیلی: بو سؤال چوخ چتین دیر. آدام بیلیمیر هاردان باشلاسین. هانسی خصوصیت لریندن دئسین. منه اؤنملی اولان احوال روحیه سیندن اونون عائله سئوگیسی دیر. قیرخ ایل ایلک سئوگی سیله بیرگه یاشادی. او قیرخ ایلهده بو کیشی نین عشقی آژالمادی کی هیچ، گونو- گوندن چوخالدی. نییه کی آنامیزی آرتیق سئویب بیر عاشق کیمی اونون نازین چکردی. آتا- آناسینا، ها بئله قاین آتا- آناسینا دا درین حؤرمت و محبت له یاناشاردی. منیم یادیم گلن آناسی، قاین آناسی، قاین آناسی قوجالیقلارینی بیزیم ائوده اولوب و آتامین باشچیلیغی ایله یاشاپیب و ائله اونون ائوینده حیاتا گؤز یوموبلار. آتام اوשאقلارینی، قیزی- اوغلانلی بیر گؤزده گؤروب، هامیسینا درین علاقه ایله یاخشی حؤرمت بسله یردی. او سببدن بیز ده اونو بیر جان کیمی سئوردیک، هله ده سئویریک. آتام عائله سینین تربیه سینه، تحصیلنه وار گوجو ایله چالیشاردی. اونون ائولادی له ده- بالالیقدان سونرا بیر درین دوستلوق رابطه سی ده وار ایدی. او قوردوغو دوز و صمیمی رابطه سبب اولموشدو کی سون گونه قدر بالالارین نازینی و بالالاری دا اونون نازینی چکسینلر. آتامدا اولان ان بارز خصوصیت لردن بیری ده اونون یئنیلمز اراده سی ایدی. هر نه یی ایسته سئیدی

وار گوجو ایله الدهه اتمه یینه چالیشاردی. اؤزونه ایمانی وار ایدی. هئج یادیمدان چیخماز اوچ ایل اؤنجه هریسده قوناغیم ایدی. اوشاقلارلا ساوالانا گئتمک قراری قویموشدوق. آتام ائوده داریخماسین عائله ایله بیرلیکده شایله قدر آپاریب اوردا ائو توتوب، بونلار ایستی سودان فایدا لانسین دئییه بیز ده چیخیب ساوالانا دؤنه ریک، گئجه یاری یوللانیردیق. دوخسانی حاقلامیش آتام ائودن چیخاندا دئدی: «بالا، باشماقلاریم داغ باشماغی دئییل، ساوالانا چیخساق منه ده باشماق گۆتور.» بیر آن قوتوم قورودی. اؤزومدن خجالت چکدیم.

– چاپ اولان و یترده قالان اثرلری حاقدا ها بنله اوستادین آثارینین نشرینه نه تدبیر قیلینیب؟

هریزلی: آتامین چاپ اولموش اثرلری:

- رسمی چاپ اولموشلار: «حکمیت در اسلام» و «تاریخ هریس»
- غیر رسمی چاپ اولموش اثرلری: «اوغوزنامه»، «دالغالی درین دنیز»، «پاسخ یاوه گوین»، «گول چارداغی» (شعر دفتری)
- نشریاتدا ادبیات، تاریخ، عرفان حاقیندا اونلارلا مقاله سی چاپ اولموشدور. اونلاردان اؤرنک اولاراق «گۆی مچید»، «حیدر تکیه سی»، «دونبولی لر» و...

چاپ اولمامیش اثرلری:

- بیر کیتاب «تاریخ آذربایجان» آدلی تایپ اولوب CD سی الدهه دیر.
- خاقانی حاققیندا یازدیغی بیر ۴۵-۴۰ صحیفه لی مقاله چاپا حاضر لانیب.
- فارسی- تورکو شعرلریندن سئچلمیش لر ۱۰۰۰ صحیفه قدر چاپا حاضر لانیب.
- بئش شعر دفتری کی هره سی بئش آلتی یوز صحیفه اولار ال یازماسی ایله الیمیزده دیر.
- بیر پارا یادداشت لار دا واردیر کی مختلف موضوع لار داشییرلار.
- شیخ اشراقین قیزیل عاقل آدلی اثرینین تورکجه یه چئورمه سی ایله شرحی
- ۲۵۰۰۰ بیت لیک دیوانی کی پاکنویس اولونوب حاضر لانماقدادیر

– اوستادین سیزلره سون وصییتی نه اولوبدور؟

هریزلی: سیز منیم آتام بلکه ده ان یاخین آدام ایدینیز. او، هئج سؤزی حکم صورتینده و قطعی صادر ائتمزدی. ائله جه ده ایستک لرین یومشاق حالدا ائولادینا یا خود دوستلارینا بیان ائوردی. بو کیمی تاپشیریقلار هر زامان هر صحتینده اولاردی؛ «خالقا احترام ائدین، الدن توتون، پیسلیک لری اونودا بیلین، یاخشلیق- یاخشلی آد قازانین.»

آما بو کی مکتوب شرعی وصیه سی الیمیزده اولار، یوخدور. حکما ده بو وصیتین بیر کیتابین آراسیندا یا خود بیر باشقاسیندا امانت شکلینده اولماسینین امکانی واردیر. نتجه کی بیلیر سینیز آتام خردادین ۲۲ سینده پیادا اوروج حالدا ائودن دفتربینه و دفتربندن- ائوه گئدیپ افطاردا قوناق اولوب هئج بیر اولوم حالی اوندان گۆرونمه میشدیر. اونا گۆزه ده بو حادثه بیزلره بیر شوک کیمی دیر و هله ده اؤزوموزو تاپا بیلمه میشیک.

سون سؤز اولاراق قطعاً اونون شرعی وصیه سینده ده هئج بیر بورجو اولمایاقدیر. دنیا مالی آزادان چوخدان نه یی ده واریدی ائولادینین آراسیندا پایلاشمیشدی. بو باره ده ده اؤزو اؤز ایسته یینه عمل ائدیپ ورته یه بوراخمامیشدیر.

استاد هریسی فرش شناسی معاصر به دیار باقی شنافت

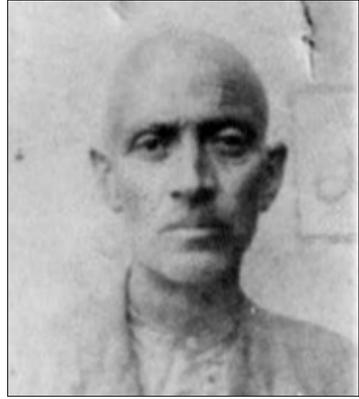
سعید رونقیان

مرحوم هریسی نژاد غیر از سرودن شعر چند کار مهم دیگر هم کرده است. یکی در دوران سی و اندی سال معلمی در شهر «هریس» که تا سال ۱۳۵۹ ادامه داشته و منشا خدمات بسیاری به نهاد آموزش این شهرستان محروم شده. بسیاری از تحصیل کرده‌های کنونی «هریس» که سری در توی سرها درآورده‌اند با واسطه و یا بی‌واسطه شاگرد اویند. دیگر خدمت «هریسی نژاد»، پژوهش‌ها و تحقیقاتی‌ست که در مورد دو شاعر بزرگ آذربایجان صورت داده است؛ «خاقانی» و «فضولی». تحقیقات «استاد هریسی نژاد» و تحلیل‌های مدفانه‌ی او درباره‌ی این دو شاعر ژرف‌اندیش آذربایجان یکی از دستاوردهای بزرگ زندگی نود ساله‌ی اوست.

ولی بزرگ‌ترین و درخور توجه‌ترین خدمت او را می‌توان تحقیقات تاریخی او دانست. انتشار کتاب‌هایی چون «تاریخ هریس»، «اوغوزلار» یادگارهایی بس ارزشمند هستند. این تحقیقات و تالیفات خصوصاً کتاب منتشر نشده «تاریخ آذربایجان» از آن جهت دارای اهمیت است که «هریسی نژاد» به سابقه ثابت نموده است که گرفتار تعصبات حاد قومی و مذهبی و حتا ایدئولوژیک نیست. منش او در طول سالیان ثابت نموده است که به دور از هیاهوی ناپرخدان یک‌سویه نگر، به ادبیات و تاریخ آذربایجان عشق ورزیده. چنین منشی است که باعث شده، تحقیقات او برای بسیاری چون من دارای ارزش و اعتبار والاتری نسبت به تحقیقات دیگر عزیزان در حوزه‌ی تاریخ آذربایجان باشد.

مرحوم استاد موسی هریسی نژاد، فرش شناسی خیره در حوزه دست بافته های آذربایجان خصوصاً قالی های هریس بود که همواره مرجعی جامع برای دانشجویان و محققین فرش بشمار میرفت.

نامه ای منتشر نشده از شاعر محرومیت کش هریسی زنده یاد میرزا محمد هجری به استاد زنده یاد هریسی

بحضور مبارک دوست صمیمی آقای میرزا موسی خان سمندر دامه شوکته عالی دوست مهربان بعد از سلام ارادتمندی و سلامتی وجود حضرتعالی را از درگاه خدای یگانه خواستارم و دستخط شریف که موجب سرور قلمم و باعث افزونی نور دیده ام و مملو با کلمات پر معنا و حاکی سلامتی وجود به صحت مجزاج شریف بود زیارت و استفاده روحانی حاصل شد. آنچه از طرف والده محترمه هیچ نگرانی نباشید. الحمد لله بکلی رفع نقاهت شده و تندرستی یافته است قسم بخداوند احدیت روز پنجشنبه ۲۳ دیماه رفتم بخانه شما. خود خانم والده بفوریت نهار درست کرد. پلوی عالی با خورش ممتاز با معیت آقا میرزا روح اله و محسن آقا ادا بلقت الحلقوم خوردیم و چایرا با سلامتی شما با کمال عیش عشرت نوشیدم کاغذها که آقا عیسی خان و حضرتعالی به آقا میرزا روح اله و به محسن و به والده مکرمه نوشته بودید آنها را هم خواندم. ایدا از طرف والده نگران نباشید با سلامتی شما را دعا گو حالش بهتر، مرض اش رفع شده است و آنچه دختر شهلاهی محمد آقا خود در منزل پدرش نه نشسته است در خانه شماست گاه گاه می رود بخانه پدرش از هیچ گونه از این طرف نگران نباشید. نور چشمی حاجی اقا به عموی مهربان آقای عیسی خان سلام می رساند. آقای میرزا احمد اقا و کربلایی رضا رحمن بیگ مشهدی عبدالله بر برام است. بعرض سلام مصدع اند خصوصا حسین بیگ فتح اله زاده از یاد آوری شما بسیار ممنون و سلام می رسانند آقای سمندر البته بخدمت مولای من آقا میرزا احمد آقا طباطبائی سلام برسانید. آقا میرزا احمد آقا جان من قربان جان شما باشد. بسیار مرحمت فرموده اید. دعا گوی را یاد آوری کرده اید. به خدمت آقا میر محمود و جمع اهل خانه و سلام چاکرانه مرا برسانید. آقای عیسی خان آنچه در خصوص بره رحیم می گوید که حالا کوچک است باید بزرگ شود. آقای اصغر اکبر زاده اهری بنده نوازی حقیقی فرموده اند بنده هم سلام ارادتمندی خود را ابلاغ می نمایم .

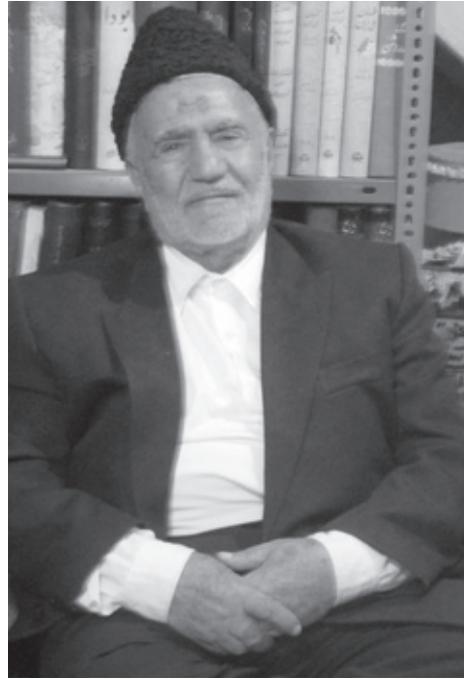
۲۷/۱۰/۲۴

قربانت محمد هجری

۳۳ = تابستان ۱۳۹۵

نور

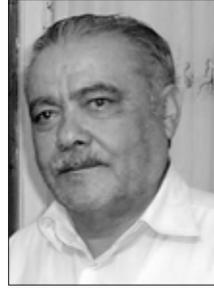
بیر یادداشت و شعر اوستاد کریمی دن

علم دریاسی
 اوستاد کریمی مراغه ای
 ای اولان علم و فضل دریاسی
 قلمی عیشه دوندرن یاسی
 ای وثرن روح تازه مرده لره
 دم گرمی زمانه عیساسی
 اوخودوم نامه وی آپیلدی اورک
 کونلومون تاپدی صیقل ایناسی
 نجه نامه بسان سونباته
 آهن سینه دن سیلیب پاسی
 نجه نامه معطر و شیرین
 پسته یا پرتقال مرباسی
 سنه نادیده اولموشام عاشیق
 واردی باشیمده عشق سوداسی
 بیلیمیرم ملاسان و یا امی
 شغل تاجردی یا کی عکاسی
 هر کس اولسان متین و لایق سن
 قلمیندن تانیرلا اشخاصی
 دوشسه ذوق اهلی نین بو شهره یولو
 اونون اول منم تمّناسی
 بیر منم بیر مراغه باسدیقیدی
 بیر عسل دور سهند حلواسی
 بیرده صابون دی صاف ائدر بدنی
 بیرده باغاتینون تماشاسی
 سن بئشیندن بیرین گوریدن کاش
 عجله فیضدن قویار ناسی
 یازمیشان یولداشیم تلسدیردی
 عذریون یوخ قبوله امضاسی
 اولمارام من رفیق بی ذوقه
 گنیر روحه هر دم ایذاسی
 نه ایشیم وار کنار دریاده
 چاغیرام داده خضر و الیاسی
 شاعیرین یولداشی اولار شاعر
 چوخ مصاحبدن ایله واسی
 بو سخن بنده دن وصیت اولار
 تله سن یولداشیلا پیخما یولا
 ۶۶/۶/۲۷

دوست عزیزم با تقدیم سلام
 اثر طبع سرشار سرکار عالی را زیارت کردم . نادیده مشتاق
 دیدار شدم . اینک چند بیت بعنوان اظهار ارادت ارسال
 حضور کردم . امیدوارم از دعای خیر فراموش ام نفرمائید.
 حسین کریمی ۶۶/۶/۲

ای هریسی نژاد یار عزیز
 ای اولان شمع محفل تبریز
 اوخودوم ایکی قطعه اشعارون
 نشته مین جامین ایله دی لبریز
 یئتمه سین باغ طبعیوه آفت
 پوزماسین نوبهاریوی پائیز
 لطف ائدوبسن دوکاندا اولمامیشام
 مرکبه فوری وورمیشان مهمیز
 گورمه میش اولموشام سنه عاشیق
 شوق دیداری ائبله یب سن تیز
 سن «کریمی» نی گورمه میش گئتدون
 بد مصاحبدن ائبله دون پرهیز.

اسماعیل محمد ثانی هریسی «ممدلی»

معلم

معلم، بوندان گوزل، بوندان دولغون سوز نه اولا بیلر؟ مودریک، دوشونجه لی، قدیر بیلن آذربایجان خلقیمیز. سئودیگی آداملارا، بویوک انسانلارا بو آدی وئریلر. معلم، انسانلاری، قارائلیق لاردان چیخاردیب، ایشیقلی دونیالارا آپاریب، حیاتین بوروشوق دولایی یوللاریندا اونلارا دوزگون باشماق اویره دن، عوض سیز مقدس وارلیق دیر. او قارائلیق لاردا چیراق، اوچالیقاردا بایراق دیر. حیاتدا هر هانسی نائلیت لر، هر هانسی ایره لی له شیلر، هر هانسی مدنیت لر وارسا، اونلارین هامیسی، معلم لر چیراغی نین ایشیقیندان توره نیدیر. سیاست چی لرین، پولتیک دولو، خرافات چی لارین فیریلداق دولو، دونیالاری نین عکسینه، معلم لر دونیاسی پاک لیق، دوزلوق، مدنیت، دوشونجه، ایشیق لیق دونیاسی دیر. معلم لر ، آخار بوللور بولاق سویو، قیش گنجه سی نین قاری، پاییز گونلرینین بارلی میوه لی باغلاری دیرلار.

قرآنین دندیک لری، انسانی دوشونجه لر، اخلاقی دیرلره اساساً انسانلار یالنیز، تانری نین قارشیسیندا عبد اولمالی دیرلار. گوج صاحب لرینن اونونده عبادت سون درجه ساتقین لیق دیر. تانری دان باشقاسینا عبد اولماغین یالنیز تک بیرجه استثناسی واردیر. معلمه عبد اولماق. معلمین، اویره تمه نین قارشیسیندا عبد اولماق، مولی علی (ع) بویورموشکن، اویرنجی نین اچقالیقینی یوخ، بلکه اونون شرفی و لیاقی دیر.

حاج موسی هریسی نژاد جنابلاری، ایکی دونمده منه معلم اولوب. بیرینجی سی ۶۰ ایل بوندان اونجه هئریزده کی شرف آدلی ایتدائی مدرسه ده کی او وقت الیمه قلم وئریب، دیلیمه سوز قویوب، یازیب- دانیشماق اویره دیب. ایکینجی سی ایسه سون ایل لرده بیر چوخ مختلف ادبی بیغینجاقلاردا دیرلی اویدولری، قیمتی دانیشیقلاری ایله هم یئنی جوانلار، هم ده منیم کیمی کهنه جوانلار! وطنی ، آنادیلمیزی سئویب، تورک بابالاریمیزا گونومه یی اویره دیب دیر. دئمک منیم اونا عبدلیک بورجوم واردیر.

ایندی سه، بیر کچچیک خاطره بیر اوقدر ده یئرسیز اولا بیلمز. ۱۳۳۶ ینجی ایلین یاز آیلاری ایدی. قورو کهریز آدلانان سو اوز مجراسیندا خومارلانیب چاغلاییردی. ساپلاغین آردیندان قالخان گونشکندیمیزین ساچلارین داراییب باشینی تومارلاییردی. هر یان گول قوخوسو، سونبول بوایی، یاز عطیرلی ایدی. هئریزده بیرینجی دونه اولراق تزه بیر خیابان چکیلمیشدی. قورو کهریزین گوز یاشی کیمی سولاری قنولاردا دولاشیردی. بو گوزل طبیعتی داها دا زنگین لشدیرمک دئییه، حورمتلی معلم لریمیزدن اولان اوستاد هریسی نژاد، اسدالله اسد نسب، علی اصغر سرباز وطن هابثله علی اکبر نظریان جنابلاری آرخین قیراغیندا آغاج اکمه یی تکلیف بویوردولار. بیز مکتب اوشاقلاری بئل- قازما گوتوروب، جولالار قازیب اونلارا جاوان شوولر قویوب، آغاجلار اکدیک. ائله اوندکی حاج موسی هریسی نژاد عالی جنابلاری بئله دئییردی: آغاج بهشتدن گلیب، دوغوردان دا آغاج بهشت دن گلیب. او گوزل لیک، گوز اوخشیان گوروشو، ساغلام حیات دیر. بیزیم او گون اکدیلمیز آغاجلار بو گون کندیمیزین یاراشیغی، قوناقلارین کولکن دیرییی، هاوامیزین تمیزلییی دیر. بو دا بیزیم اونلارا عبد اولدوغوموز، معلم لریمیزدن بیر قالارغی ایز دیر.

دکتر آصف حاجی زاده

ظرفیت های ابعاد فکری عارف جلیل القدر استاد موسی هریسی نژاد

ضمن آنکه استاد هریس نژاد معظم و معزز نزد اصحاب فضل و ادب و معرفت از مراتب و مرتبت عالی برخوردار است و آثار ایشان در حیطه فقه، کلام، عرفان و دین از محتوای ارزشمندی برخوردار است از مجموع ظرفیت های ابعادی فکری و اندیشه ای حضرت استاد، دو بعد، تأثیر کنونی و آتی عمیقی روی انسان داشته و خواهد داشت. بعضی ها براین باورند که این شخصیت بزرگ ادبی و عرفانی نمی بایست به حوزه سیاست و جامعه ورود می نمود. در حالیکه به نظر می رسد ارتباط بین معرفت های دینی و موضوعات سیاسی و اجتماعی در افکار این بزرگوار، حکایت از بالا بودن درجه عرفانی در روح بزرگ این شخصیت عزیز دارد چراکه شریعت، حقیقت، تمام و کمال در امتداد طریقت و عمل اجتماعی اش قرار دارد.

■ نگرش سیستماتیک «فرهنگی»

استاد در جغرافیایی از جهان زندگی می کردند که زیرساخت فرهنگی آن را اسلام تشکیل می دهد این زیرساخت، هم در فهم معرفت نقش اساسی دارد و هم اینکه مبنای اقتدار و انسجام در حوزه ی درونی و بیرونی انسان می باشد. و جدا شدن از این زیربنای فرهنگی، از یک سو گسیختگی های درونی و از سوی دیگر گسیختگی ها و منازعات بیرونی را منجر می شود. در قالب های تئوریک شخصیت های فکری چون ساموئل هانتینگتون و برندا شفر، می توان به خوبی اهمیت مباحث فرهنگی را در ادیان مسیحیت، اسلام و سایرین به خوبی مشاهده کرده و تأکیدات آنها را بر حوزه های تمدنی بر مبنای این دین ها در عصر حاضر و آینده لمس کرد. و این نوع تأکیدات از جانب شخصیت های دانشگاهی جهانی، نشانگر آن است که فهم استاد در مسیر معتبری قرار داشته است.

نگاه استاد هریسی به ادبیات، تاریخ، سیاست، جامعه و سایر، بطور سیستماتیک از منظر اسلام می باشد ادبیات ترک آذربایجانی و سایر عناصر فرهنگی آذربایجانی در ارتباط سیستماتیک با دین اسلام است و این ارتباط بقدری قوی و نزدیک است-که البته فقط مختص استاد هریسی نبوده- که می توان گفت نام دیگر فرهنگ اسلامی، فرهنگ ترکی آذربایجانی می باشد. سیاست هم بخشی از محتوای دینی است و به همین خاطر است که سیاست در نزد استاد کاملاً مبتنی بر اخلاق و آموزه های اسلامی می باشد لذا سیاست های سکولاریستی-که ناممکن و بی معنی

است - اپورتونستی مبتنی بر سلطه گرایی، در اندیشه سیاسی استاد کاملاً مردود و مذموم می باشد. تاریخ آذربایجان در آثار استاد هریسی نژاد از منظر منابع اسلامی و تاریخ نویسان اسلامی به رشته تحریر درآمده است قرائت اسلامی از تاریخ آذربایجان در برابر دیگر تفسیرهای سیاسی تاریخی از اهمیت زیادی برخوردار است در این تاریخ، آذربایجانی ها در کانون جغرافیای اسلام و شیعه قرار دارند نقش و کارکرد آذربایجانی ها در حوزه اسلام و جهان شیعه محوری، اساسی و تعیین کننده است و به هیچ عنوانی پذیرای سلب این نقش مهم و مرکزی نیست. برابر این نوع نگرش، اراده آذربایجانی در کنار اراده دیگر مسلمانان از اهمیت و ارزش مدیریتی و سیاسیِ برابری برخوردار است که نافی هر نوع نگرش قومیتی و سیاسی برتری جویانه می باشد.

■ نگرش عرفان اسلامی انسان دوستانه

در واقع می توان گفت در میان اندیشمندان اسلامی، کمتر شخصیت هایی هستند که همچون استاد هریس نژاد، بتوانند مفهوم عرفان را به این شیوایی و قابل فهم ارائه کنند استاد موسی هریس نژاد، کلید فهم و درک و یا اگر بهتر بگوییم؛ فهم مشترک همه عرفای اسلامی همچون شخصیت های خاقانی، گنجوی، مولانا، شمس، حافظ، سعدی، فاضلی، نسیمی و سایرین است.

حضرت محمد(ص) در جغرافیای فکری و اندیشه ای عرفای اسلامی و خصوصاً استاد هریسی، در موقعیت کانونی بین حقیقت و معرفت از یک طرف، و از طرف دیگر انسان ها و حیات شان قرار دارد. تلاش برای برقراری ارتباط با خداوند متعال و اتصال به ایشان با عبور از حضرت محمد(ص)، انحرافی ترین شکل دینداری و عرفانی است. در اندیشه ی استاد معظم، حضرت محمد(ص) مصداق عملی اندیشه ی معطوف به حقیقت مطلق و خداوند متعال است. عمل حضرت محمد(ص) که متصل به وحی خداوندی می باشد؛ خدمت به خلق، مهربانی به انسان ها و تلاش برای برپایی حق انسان ها و رفع ظلم از انسان ها می باشد. به عبارتی عرفان، حقیقت و معرفت گرایی زاهدانه ی در انزوا و انفعال و خودبرتر بینی نیست. عرفان نقطه ی لمس و تماس معنوی و انسانی حقیقت با واقعیت هاست. به نظر می رسد این نوع رویکرد عرفانی، در واقع در میان گذاشتن یکی از ملزومات و منابع اساسی بهبود آسیبها و مضللات اجتماعی کنونی و آتی می باشد.

هر روز که بگذرد ابعاد و ظرفیت های ابعادی دایره ی فکری استاد موسی هریس نژاد برای جامعه ی فکری و علمی آشکارتر خواهد شد و کارکردها و اعتبار کارکردی آنها بیشتر لمس خواهد گردید و اینکه چقدر در عصر خود مورد غفلت واقع شده است.

محمد امين سلطان القرابي

استاد حاج موسی هریسی نژادین وفاتی حقیقده تاریخ مادّه سی

گلدی بو گون بیر آجی سؤزلو خبر
کیم بو آجی؟! یاندیریجی بیر سفر!
بیر فوجامان شاعر اونون یولچوسو
یولچو یولوندا گرکن، مختبر!
یولچو بو دفعه سئجیری سون یولون
دار فنا کؤچمه سی، ائیلر خطر!
شاعر اگر گنت سه قالار ایز لری
شعرین اوخور گوی ده ملک لر سحر
گوی ده پیچیلدیر شئیرینی شاعرین
سانکی افق لر قوووشور، بیر نظر
یازدی اوجا تورک دیله دفترین
ائيله مه دی گون لرینی هئچ هدر
دفترین آچسان، نه جوشان چشمه دیر!
بیل کی آخار سو کیمی قاینار گنذر
شعری شیرین، مضمونو یوکسک، آغیر
دینله یه نه خوش گلر البت شکر!
لعل بدخشان دی عقیق یمن
بیت لری دیوانا مونجوق دوزر
فکری آچیق، چکدی وطن قایغیسین
سؤز لری ارزش لی، جواهر، دُر
کلمه لری دوزدو بیر آن رف لره
سانکی ایرف دن سئچیلر کلمه لر

شعری آنا سود کیمی دیر، چوخ زلال
طبعی روان؛ ائیلییه لیم مختصر؟
بیر ده دوغاجاق هریسی نی بو دهر؟
بیر ده هاچان؟! تکجه قالاجاق اثر
یازدی «امین» جُمیلین تاریخین
کیم قالا دوران لارا بیر لوح سر
«آلدی هریسی ادبین ذیروه سین»
قمری ۱۴۳۷-۱=۱۴۳۸
کیمسه وئرتمز بو مقاما ده یر
«تاپدو بو دهرین هریسی، نشاطین»
۱۳۹۵ شمسی
اولدو بو تاریخ گله جاغا ثمر

بیر بیت آخره قالمیش دا «آلدی هریسی ادبین ذیروه
سین» مصراعی جُمَل «بجد» حسابیله ۱۴۳۷ قمری ایل
و سون بیت ده، «تاپدو بو دهرین هریسی، نشاطین»
مصراعی ۱۳۹۵ شمسی ایل، استادین وفات ایلیندن
حکایت ائله بیر لر.

■ حجه الاسلام مير حيدر فاطمی

ملّمعاته مشوّق اولوب منه اوستاد
لذا بو شيوه شيرينه اولموشام فرهاد
هوالمسى يموسى على الحكيم كليم
وكان متّقياً، بارعاً من الاوتاد
فنون شعره مسلط خطيب ماهردي
آناديلينده گؤزل سبک ائيله ييب ايجاد
هوالاتيب، هوالم، هوالمناطق
على فضيلته وارث من الاجداد
فضيلتيه وارث من بابالاريندان
اديب دير آتاسى، جدى، جد اعلاسى
فقاھت ايله ائديبلر جماعتى ارشاد
هوالمقيه، هوالمعابد، هو الزاهد
هوالمعلم والرائد على الاوتاد
هريس دير سوران اولسا اونا آنا يوردو
ائديب هريسى اونون شهرتى شريف آباد
نزيل بلده تبريز ساکن فيھا
على محله توحيد منبت الارناد
منى حساب ائله دى بحر دالغالانديردي
دئدى كى شير گرک بيشه ده چکه فرياد
فحضنى لمقالى ملمعاً بالترک
مع التّعرّب، البدت رأسى بجياد
عرب لنميش ايله دبرتديم باشيمى اطاعته
قاتيب عرب ديلينى تورکه طوطى طبعيم
ياراتدى طرفه نيستان قفس دن اولدوم آزاد
شميسه طلعت من خيالى فى قلمى
ضياءها ظهّرت فى السماء كل بلاد
گؤز اوّتر اولسا بو شعريمده نقص صنع بديع
فنون شعرده چون «فاطمى» دئيبيل فرساد
على اوامره كنت تابعاً فى الحال
فلن اخالف بالامر فى طريق و داد
ملّمعاتيم اولوب درّ شاهواره صدف
تاپپيدى رونق بازار اولموشام دلشاد

■ هريرلى

آغلايير

ايچيمده بير يئتميم اوشاق
ايچين-ايچين قان آغلايير
سوراقلاشير شيلتاق-شيلتاق
آتادان نشان آغلايير

اوشاقلينين وئريب يتله
گؤز ياشلارى بنزرسئله
آرزىلارى دؤنوب كوله
آغلايير يامان آغلايير

«هريرلى» نه قيل - قالدير؟
بونه حس دير؟ بونه حالدير؟
دونيا انسانى قوجالدير
ايچينده جوان آغلايير

باشینی ساوالان داغینا سورتدون
حاجی هر یزلی) تک اوغول بو یوتدون
آرخادا دوخسانین، یوزون وار هله

جاوانلیق چاغیندا قازانديغین آد
ایندی بیر چینارسان قامتی شیمشاد
عۇمرونو یاشینلا اۇلچمه آى اوستاد
هله بوکولمه میش دیزین وار هله

سن یازیب یاراتدین قلبینده جانان
اؤزونو گۆزلره دورتمه دین بیر آن
دئمه دین من منم شاعیر دوران
آماشعریمیزده ایزین وار هله

قوشدوم بو قوشمانی اوره بیلمده یاز
دئدیم بۇز قایالار (ترلان) سیز اولماز
قوی (هریسی نژاد) اولسون سرافراز
آخی دوخسانین وار یوزون وار هله

■ هاشم ترلان

ای اوستاد آدگونون موبارک اولسون
آیناتک گۆزلرده گۆزون وار هله
انیشلی - یوخوشلو یوللاردان اۆتوب
ایندی هامارلی- صاف دوزون وار هله

اله قلم آلیب عۇمرونو یازسان
دئمه قوجالمیشام سن هله یازسان
سن بیزیم قوجامان قازتالیمیزسان
هله دئلمه میش سۆزون وار هله

قوجالیق دردینی کۆنلوندن آزدیر
سنه اوستاد دئسم یئنه ده آزدیر
شعرینین حوسوننده عوممان دایزدیر
یوزونو گۆرمه یه گۆزون وار هله

فیضولی عطری دیر قلمینده کی
عروضدان روح آلیب شعرینین ایلکی
اوقدردالی سان معنالی سان کی
شعرینه قاتماغا دوزون وار هله

هر یازیق شاعیره سن تایی اولمادین
نه اوتای نه ده کی بوتایی اولمادین
یاشادین نامرده هارای اولمادین
سن یانار اوجاقسان کۆزون وار هله
آجیلی شیرینلی ایللردن اۆتدون

■ مقصود تقی زاده هر یس (نیسگیل)

«هریسی» گئتدی

نه لر گتیردی خزان یام- یاشیل باغین باشینا
آمان کی دوشدو دولو گوللو چارداغین باشینا
گولو خزانلا سولان داغلی بولیوله یئری وار
اوووج- اوووج بو باغین سپسه تورباغین باشینا
گۆزومده داغالانیب آى دنیزله شن یاشلار
بولودلاشین بو سولان گولشین باغین باشینا
«هریسی» گئتدی دۆزوم داغلاری توزا دۆندو
دۆزوملو اولماماق اتلاندی اولماغین باشینا
قانادلانارکن آذربایجانین خلف بالاسی
آدین باغیشلادی هر زیروه نین، داغین باشینا
هر یس دنیز- دنیز آغلاشدی آرخاسینجا اونون
خزان ته لسدی، دومان چۆکدو ساپلاغین باشینا

■ حسین طهماسب پورشهرک «میرزه»

دربین دالغالی جوشغون بیر دنیز دیر
اودریادی دریا تک تمیز دیر
بیراغ ساققالدی ائلرده عزیز دیر
مین آلیش حکمته، عشقه، صفایه
هریس فخر ائیله بیر حاجی موسایه

معلم دیر، ادیب دیر، بیر مدبر
قلم له بیر دوغولموشدور مۇحرر
حکیم، اسلام شناس دیر، بیر مفسر
سوروش قرآنی آچسین آیه-آیه
هریس فخر ائیله بیر حاجی موسایه

اوعارف دیر اوشاعیر دیر زبردست
حضوروندا اولارسان باده سیز مست
اونا تسلیم ارادت مند در بست
یتترسن عرش اعلایه، منایه
هریس فخر ائیله بیر حاجی موسایه

نتجه اون مین یازیب ابیات اشعار
کی یوخ منظوم دا یا مضموندا تکرار
کتابلار یامقاله یادگار وار
تماماً پاکفایه با درایه
هریس فخر ائیله بیر حاجی موسایه

یثنی مکتب هر یسده تاسیس اتمیش
اومکتب عؤمر سورموش ایندی آتمیش
حاجی موسی اوزو دوخسانه یتیمیش
الاهی بادوام اولسون بوسایه
هریس فخر ائیله بیر حاجی موسایه

آذربایجانیمدا تاریخ یازیب دیر
اوغوزنامه سی دیلرده گزیب دیر
فایشیزمین بیر کره قبرین قازیب دیر
تانیبدیرمیش هر یسی ماسوایه
هریس فخر ائیله بیر حاجی موسایه

بو اوستادین گرک نازین چکم من
بو یوک بیر خلق ایله، سانما تکم من
او اوستادیر شه هه ردیر شهر کم من
تشکر لر بوالطافه عطایه
هریس فخر ائیله بیر حاجی موسایه

■ محمد حسین قابل نژادی سردرودی

قبرخ گوندور ائدیپ ترک بو دونیانی هر یسی
ماتم ده قویوب آذربایجانی هر یسی
خوش سئیر ائله دی عالم عرفانی هر یسی
گئتدی بیزی آندی، دوستلار غمه باتدی

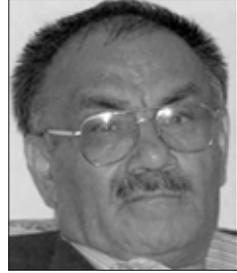
قالدی آدی جاوید ادبیات اوجاغیندا
از دیردی اوزون علم ایله تاریخ قوجاغیندا
خطی یازیلار وار ائوینین هر بوجاغیندا
او مقصده چاتدی، دوستلار غمه باتدی

حاج موسی هر یسی نژادین چوخ اثری وار
بیر گون اولر انسان گندر اما قالار آثار
عومرو اوزون اولدو قلم و دانشی پر بار
توپراغیندا یاندی، دوستلار غمه باتدی

اولدو اوزو اولمز آدی آثاری کتابی
بیر نئچه دانا خطی سی بیر نئچه سی چاپی
از جمله سی تاریخ هر یسی، یاوه سرایان
عومرون باها ساتدی، دوستلار غمه باتدی

قابل نژاد، عرفان ائله بیر دونیانی جنت
عرفان دئیب کافره ده ائیله محبت
عرفاندی و ثمر سالکه آرامش و راحت
ائل باشین اوجاندی، دوستلار غمه باتدی

■ سلیمان نالٹ

ایستہ بیندن دُونمہ دی
ساقالی آغ ساچی آغ
اییلمہ دی سینمادی
اورہ بیندہ نتچہ داغ

دندی گرک آبیراق
نامردلری مردلری
نٹشترلہ ییب چیخارداق
اورہ ک لردن دردلری

آزار- بٹزار درد- غم
ائلردن کناراولسون
انسانیت بوی آتیب
کؤلگہ لی چینار اولسون

چاتماسادا بویولدا
ایستہ بینین بیرینہ
ہشتاد ایل سجدہ قیلدی
حقیقتین پیرینہ

قوشولودو توفانلارا
قاتیلدی عصیانلارا

۴۲ = تابستان ۱۳۹۵

غروب

■ محمد انجمن

هر یئتن دن کونول انسانلیق اومما
لیاقت آختارسان هر یسی ده دیر
حاقاسیز قاباغیندا داغ کیمی دوران
صلابت آختارسان هر یسی ده دیر
سوزلری قیمت دن سالیبیدیر قندی
اونون مرامینی ائل لر بیه ندی
باشی دارا گئتسه حقی دئیندی
شہامت آختارسان هر یسی ده دیر

طریقت پیری دیر اهل قرآن دیر
فلہ بین الیندن اورہ یی قان دیر
معرفت صاحبی مومن انسان دیر
عبادت آختارسان هر یسی ده دیر

ایستہ سن اوستادان درس آلاسان سن
یئتیش خدمتینہ «انجمن» هر دن
یازیب یاراتماغی سن اوندان اویرن
فصاحت آختارسان هر یسی ده دیر

■ مقصود تقی زاده هریس (نیسگیل)

■ عباس سهرابی «شاهین»

اثلیمیزین اوجا باشی ساغ اولسون
مین لر حسرت طبیعتین ایشینه
هر کیمین کی اتی جانی دوزلو دور
ماجال وئرمز چکیر قارا دیشینه
ساوالان تک اوجا باشلی کیشی نی
قارا تورپاق رحم ائتمه دن قوجادی
بو گون تورپاق چکرسه ده کامینا
یئنه باشی چوخ باشلاردان اوجادی

هریسی نی تورپاق چکدی کامینا
آغری یا باتیردی اوجا بیر ائلی
بوخ کی اولمه ییب دیر «هریسی» اولمز
واربدر چون اونون بیر اولمز دیلی

لنعت سنه لعنت آی قارا تورپاق
آغ اوزلو کس لری چکیرسن کاما
بوپله دیر طبیعت یامان هر زمان
کیمین سحر یئیبیر کیمینی شاما

آمما بوخ هریسی اولمه ییب اولمز
دالیندا ائل کیمی آرخاصی واردر
او بیردم دونمه دی دوز اینامیندان
دده سی قورقود تک یاخاسی واردر

دوزگون بیر کیشی ایدی موسی هریسی
اونون آتاسی ایدیر میرزه روح الله
یاشادی آیرلی دوخسان ایکی ایل
روحو شاد یاشایار اونون انشالله

هریسی یاسیندا بو نئچه بیت
قلمیم آخیتدی گوزلریم یاشلی
نه دئسین بیر بئله مانه «شاهین»
گوزلریم قلمیم سوزلریم یاشلی

دیشاریدان ائشیدیلیر آباق سسی
کیم دیر کئچن...
آستا- آستا، آغیر- آغیر!!
باخیشیندا دومانلایب خاطره لر
اونون کوهنه تانیسی دیر
بو کوچه لر، بو دؤنگه لر.
ساجلاریندا یووا سالیب زامان قاری
آلیندا وار فیرتینالی کئچه جک لر شیریملاری.
اؤزو جاوان، باشی قوجا
شیمشک لره سینه گرمیش «ساپلاق» کیمی
باشی اوجا.

آغلی اؤتکم
خویو گؤزل
چانتاسیندا شعیر- غزل
خاقانی لر، نظامی لر، فضولی لر یادگاری
سؤزلرینده سئوگی ایزی، غم غباری...
وطن درد، آراز درد، ائل قایغیسی،
سورگون دوشموش ذیل قایغیسی،
نه لر... نه لر...

اوره یینده غم چارداغی
سینه سینده «صبا» داغی
آدیملا ییر آستا- آستا، آغیر- آغیر...
کیمدیر کئچن!؟
هردن گلیر اؤز یوردونا
او گلنده بیزیم شه هر، بیزیم «هریس»
درین له شیر
شعیر له شیر!

باخیشلاری اورک لره سئوگی یاییر
او گلیر ده، او گئدیر ده...
آتجاج یئنه بو کوچه لر، بو دؤنگه لر
آدیمی نین ماهنیسینی سایاقلا ییر...
هریس ۱۳۸۳/۷/۴-

رضا همراز

اوستاد هریمی و ترجمه صنعتی

اوزون عومور نه یه گرک چالیش عومرون انلی گنچسین
حیاتینی بارلی سئوسن قوی دومانلی چنلی گنچسین
دئمه م نیله چالیش آنجاق سنین عومرون سنلی گنچسین
اوزگه لر تک مین ایل آزدیر اوزون کیمی بیر ایل یاشا

اوستاد هریمی نین شاعیرلیک دن علاوه بیر نئجه آرتیق هنری و داها دوغروسی پایی دا وارکی،
اونلارین آن دیرلی سی منجه ترجمه صنعتینه نئجه دئییرلر قول قویمالاری و بو آغیر ایشده
کورکملی صنعتچی هابئله ترجمه چی اولمالاری اولموشدور. بلکه ده بو ایش بوندان آسیلی دیرکی،
اونلار عروض علمینه تانیس اولموش و بو درین علم ده مهارتلی بیریمی دیرلر. بونلازلا برابر
اوستادین بیر باشقا امتیازی ده وار. اودا بوکی، اونلار فارس دیلینده قوشولان عروض اولچوسونده
کی شعرلردن اوز آن دیل لرینه مارق لا چئویریب، هابئله چئویریرلر. اورنک اولسون دئییه بو گونه
کیمی بو عالی جنابین تبریزی قطران، ایوردلی انوری، شیرازی سعدی، غزنه لی سنائی، اوستاد
شهریار، باغدادلی فضولو، شیروانی خاقانی، حکیم جامی، شیخ اشراق فلسفه سی نین بانی سی
آدلیم فیلسوف سهروردلی شیخ اشراق و سایره لرینین بیر سیرا دیرلی اثرلرین تورکجه میزه
چئویرمیشلر کی بیر سیراسینین شاهیدی اولموشوق. او بو موفقیت لرین سببین قرآن، نهج البلاغه
و خاقانی ایله محشور اولمالاری ذکر ائدیرلر. اوستاد هریمی تورک دونیاسینین اوپونوب، فخر
انتدییی بویوک فیضولونون «انیس القلب» ادلی شاه اثرین کی:

دلم درجیست اسرار سخن درهای غلطانش
فضای علم دریا فیض حق باران نیسانش

یاشلیقلی ۱۳۰ بیت لیک دن زیاده اولان قصیده سین تام باجاریق و مهارت له هامیسین آنادیلیمیزه
چئورمیشلر. همین ترجمه نین بیر نئجه بیتینین اوخوجوسو اولاق:

سوزون اسراری کونلوم حوققاسیندا دور غلطان دیر
فضاسی بیلمه گین دریاسی حقین سانکی نیسان دیر
نه لولولر تعالی الله کی ترو یومشاق کی اونلاردان
بزک لنمیش اولاردان سینه عزرای عرفان دیر
دیلین سانکی بو حوققابه او دریایه بولو واردیر
کی هر لحظه گورورسن وقفه سیز خالد دور افشان دیر

... سوزه بیر حده تم وار منزلت زعم معلمده
 آدی گاهی دوعادیر، وحی دیر گه، گاه قرآن دیر
 سوزون ایستک لی سین هر کیم بزک لندیرسه بیلسین کی
 لباس معرفت گنیدیرمه یه اندامی عوریاں دیر
 اوچورتما کسب عرفان سیز بدنن روح قوشون سانکی
 اوشاق دیر روح عرفان کسبینه جسمین دبستان دیر ...
 گوردیوموز کیمی بو ترجمه نین بیت لرینده نه گوزل ذوق و هنر ایشله نیلمیشدیر. او، بو کیمی
 ترجمه لردن بیریسین یوخ، ایکی سین یوخ، اوچون یوخ، بلکه بیری گلنده دیزین قاتالیب، باشقا
 ترجمه لره ده مشغول اولموشدور. بورادا دا بویوک شاعیر «جامی» دن بیر چئوربلمیش شعرین بیر
 نچجه بیتین بیر گه اوخویاق:

سنه ای شانلی دلبر قلب لر یانسین سیاه اولسون
 عبورون هانسی یولدان اولسا یوز جان خاک راه اولسون
 شکیلنمکده شکلین آز داریخسایدی دئییردیم کی
 گیله م هر لحظه گوزده شکلیوه قوی جایگاه اولسون
 سنین عشقین بیزی عاغلین حدودوندان ائدیر خارج
 گوروم قلب اولکه سینده دایم عشقین پادشاه اولسون
 رضایم سویله دین روخساریما تا لاله گون اولدو
 سوزومده غل و غش گورسن بو روخساریم سیاه اولسون...

اوستاد هریمی بو کیمی ترجمه لردن دئدییمیز کیمی بیر یوخ، ایکی یوخ، اوچ یوخ بلکه نچجه دنه
 سینین چئوربمه سینین زحمتینه متقبل اولوب کی بیر سیراسین گوروب اوخودوق. بو ترجمه لر
 اوست - اوسته بویوک و ادلیم شاعیرلریمیزین ان گوزل لریندن اولموشلار. بورادا اوستاد هریمی
 نین فارس شاعیری شیرازلی سعدی نین:
 امشب مگر بوقت نمی خواند این خروس
 عشاق بس نکرده هنوز از کنار و بوس...

باشلیقلی شعرینین ترجمه سینه ایکی بیت ده علاوه ائده رک بو کیمی دوام ائدیپ:
 واختیندا بانلامیر ائله بیل بو گنجه خروس
 آیریلما بیدی قونچا دوداقدان هنوز بوس
 دورون توتوب نگار اوزونون کسمه تئل لری
 سانکی اوزوکدی عاج قاشی دیر جنسی آبنوس
 تا یاتما بیدی فتنه گوزو غافل اولما هان
 چکسن دوداق - دوداقدان اولار قسمتین فسوس
 تا جمعه مسجدیندن اوچالماییب آذان سسی
 یا چالماییب آتا بیگ ائویندن طنین کوس
 مغبوندور کیم بئچه گوزه نه اوخشار دوداقدن
 ترک اوپوش ائده دئییه به بانلاییر خروس...
 اونون ترجمه لرینده حکیم سنائی دن ده بیر نچجه سی گورونور کی بورادا بیری سینین بیر نچجه
 بیتی سیز سایین اوخوجولارا تقدیم اولونور.

جهاندا آختاریش سان چوخ یئتیم وار
 یئتیم اصلا تاپیلماز مصطفی تک
 دولو اورماندی آسلان ایله عالم
 اولورمو آسلان اولسون مرتضی تک؟
 نه چوخ وار آسیه، سارا و مریم
 اولانماز بیر خانیم خیرالنساء تک
 اولن چوخ وار شهید الله یولوندا
 وئریب کیم جان شهید کربلا تک؟
 امام چوخ وار اولانماز سینجی سالسان
 بیرى شرفین شهنشاهی رضا تک
 حدیث دن چوخ حدیث وار لیک صادق
 محدث هاردا وار خیرالوری تک
 «سنائی» دن هر یسی بو چئویرمه
 منار طبع موزون دور سنا تک

اوستاد حاج موسی هر یسی نین ان چوخ سئودی بی شاعیرلردن بیر یسی، بلکه ده بیرینجیسی خلاق المعانی لقبی ایله تانینان حکیم افضل الدین خاقانی دیر. او همه شه دئییر: «اگر قرار اولسایدی شاعیر لردن ده بیغمبر چیخسایدی گر کلی ایدی ائله خاقانی مبعوث اولایدی» دوغرودان دا خاقانی کیمی گوجلو، هابئله نهنگ بیر شاعیری فارس - تورک ادبیاتیندا تاپماق هنج دا راحت دئییل. حکیم خاقانی نین نفسین و کولکه سین چاغداش شاعیرلرین هامی سیندان داها آرتیق اوستاد هر یسی نین آثاریندا گورمک مومکون دور. او، اثرلرینده خاقانی دن یارارلانماقدان علاوه، خاقانی نین ده شعرلریندن تورکجه میزه ترجمه ائدیب. بویورون باخین لطفًا:

آن مصر مملکت که تو دیدی خراب شد
 و آن نیل مکرمت که شنیدی سراب شد
 سرو سعادت از تف خندلان ز کال گشت
 اکنون بر آن زکال جگر ها کباب شد ...

سن گورن مملکت خراب اولدو
 دربالار بوش بوتون سراب اولدو
 سعد سروین کومورچو ائتدی کومور
 کوزمه سینده کونول کاباب اولدو
 قارتالا اوج دا اوخ چاتانمازدی
 شه پری قاتل عقاب اولدو
 غم بساطی آچیلدی گویلرده
 ظلمت آجرام آرا حجاب اولدو
 اولدو دوردونجو گوی عزا خانه
 روح عزادار آفتاب اولدو
 گنججه ظلمت تتلین ساچین دارادی
 آق توکو گوندوزون خضاب اولدو...

بویوک و اوستاد شاعیریمیز کلاسیک شعرى سئویب، بو قالیبا تعرض ائبله یه نی قیناییر . ماراقلی دیر کی بو قونودا کی شعرلر له ده ماراقلانیر. اورنک اولراق داھی شاعیریمیز رحمتلی اوستاد سید محمد حسین شهریارین:

سوال کرد رفیقی به سادگی از من
ترا که این همه افکار نغز و باریک است
چرا مثال دگر شاعران نه شنگولی
افق همیشه برای تو تنگ و باریک است
پس از تامل بسیار گفتمش ای دوست
خجالتم چه دهی شعر من کلاسیک است

بو شعرین اوخودوقدا بئله ترجمه ائدیپ:
سوروشدو ساده واری بیر نفر تانیس مندن
سنه کی وئرگی بو افکار نغز و بارک دیر
ندیر سبب شعرا تک حالین دئییل شنگول؟
ایشیق اوفوق سنه همواره داردی، تاریک دیر
فیکیر له شیب اونا عرض ائبله دیم منی قیناما
کی شعر یمین ادبی صنعتی کلاسیک دیر

بو را دا کونلوم ایستردی اوستادین تبریزی حکیم قطرانان
ترجمه ائدییبی بیر ترجمه نین ده اوخوجوسو اولاق

ایندی ایسه شعرین ترجمه سی:
محال دیر منه حاصل اولا امید محال
جهان آرا کی اونا یوخدو دائما بیر حال
جهان جهان اولوبان حال و احوالی بئله دیر
کی فیروانیر اوزو فیروانیمیر اوندکی احوال
گنجه همان گنجه دیر گون همان ولی سن یوخ
عوض سن اولمالی سان اولمایاندی بو سن و سال
... تاری فنایه دوچار اتندی تبریزین اهلین
نصیب نعمت شهره فلک دن اولدو زوال
دولاندی اوستو اولوب آلت - آلتی اوست اولدو
قوم اولدو داغلاری داغلاردا اولدو مثل رمال
جیریلدی یئر بوکولوب دور بویو گورونی لرین
دینزلر اولدو خروشان سریع سیرالجال
چوخ ائو کی لمس ائده ردی داھی اونون فلکه
نه چوخ آغاج کی بوداقلار ائدیردی لمس هلال...

هامی میز بیلیریک کی، اوستادین ترجمه لرینه دایر
یازماق بو نتیجه سطره گرکمز. آنجاق بیز بو آرزی
نی باشقا بیر ماجالا ساخالایاراق باش اوجا و قوجا
ائلیمیزین آغ ساققال بالاسینا جان ساغلاملیغی آرزی
لایب اونون اوستادلیقلا تبریزی حکیم قطرانان
چئویردی بیر شعرینین نئچه بیتینین اوخوماغین
سیزین له پایلاشماق ایستردیم. دئمه لی بيم قطران
بو قصیده نی هجری ۴۳۴ ینجی ایلده تبریزده باش
وئرن دهشتلی زلزله یه عاید قوشموشدور. آرتیریرام
بو ترجمه لر ائله اوستاد هریمی یه یاراشیر و اوستاد
هریمی ایسه ترجمه لره و ماراقلی دیر کی شعرلر
و اوستاد ایسه آذربایجانا یاراشیرلار. عومرونون
بیش میش چاغلارین کئچیرن اوستاد لارا عشق
اولسون.

۸۳/۶/۳۰

۴۷ ■ تابستان ۱۳۹۵

غروب

ایلک اونجه شعرین اصلی:
بود محال مرا داشتن امید محال
بر عالمی که نباشد همواره بر یک حال
از آن زمان که زمانی بود حال زین سان بود
جهان بگردد و لین نگردهش احوال
دگر شوی تو و لیکن همان بود شب و روز
دگر شوی تو و لیکن همان بود مه و سال ...
خدا به مردم تبریز بر فکند فنا
فلک به نعمت تبریز بر فکند زوال
فراتر گشت نشیب و نشیب گشت فراز
رمال گشت جبال و جبال گشت رمال
دریده گشت زمین و خمیده گشت نبات
دمنده گشت بحاد و رونده گشت جبال
بسا سرای که بامش همی بسود فلک
بسا درخت که شاخش همی بود هلال

فضل دریاسی

ادبیات خادمی اوستاد هریسی نین یادنامه سی

شیراز